

Tudi leto 1976 leto inovacij

Preteklo leto je bilo v Jugoslaviji proglašeno za leto inovacij, za leto pospešenega delovanja na tem pomembnem področju. Bera pozitivnih rezultatov nedvomno ni bila slaba in najboljše o njih govore pobude iz vseh delov države — naj bi leto inovacij razširili še na letošnje leto.

Utemeljene pobude so obveljale in tako je leto 1976 prav tako leto inovacij, leto, ki bo najbrž še uspešnejše, še bogatejše po pomembnih inovatorskih dosežkih, saj je preteklo leto gotovo ustvarilo ugodno vzdušje za široko in plodno inovacijsko aktivnost, ki lahko prispeva viden delež k nujnemu povečanju storilnosti dela. In prav v nizki storilnosti dela leži eden izmed bistvenih vzrokov za težave, s katerimi se ubada naše gospodarstvo. Kaj smo na tem področju v letu inovacij dosegli v ZP Iskra?

Prav gotovo nismo ostali brez dobrodošlih dosežkov. Pred nedavnimi smo sprejeli samoupravni sporazum o inventivni dejavnosti, pomemben dokument, ki bo vsem našim delavcem še bolj na stežaj odprl vrata k razmišljanju in iskanju rešitev za probleme v proizvodnji, ki bi jih kazalo čimprej rešiti.

Samoupravni sporazum ureja način in merila za nagrajevanje racionalizacij, tehničnih izboljšav in patentov. Uvaja izredno stimulatívne ukrepe, predvideva ustrežne nagrade že tudi za vsakršno umestno opozorilo na probleme, ki bi jih z racionalizatorskim posegom bilo mogoče rešiti in ustvariti boljše pogoje za proizvodnjo.

Ta samoupravni sporazum je pozitiven rezultat dolgoletnega načrtovanja in izgrajevanja sistema inventivno-inovacijskega dela, kot enega izmed osnovnih motivov združevanja dela. Po tem sistemu se inovacije lahko izmenjujejo med TOZD in tako prinašajo koristi vsem.

Prizadevanja v letu inovacij so še utrdila položaj naše službe za industrijsko lastnino. Ta služba je izjemnega pomena za nadaljnji razvoj inventivne dejavnosti in skrbi za pridobivanje, vzdrževanje in varovanje lastnih pravic industrijske lastnine, organizira množično inventivno dejavnost, skrbi za patentno informatiko — za obveščanje o tujih patentih in za raziskovanje njihove veljavnosti ter strokovno obdeluje licenčne pogodbe.

Ker vemo, da je bilo v večini naših delovnih organizacij že doslej precej razvejano inovatorsko delo, lahko zato z zaupanjem pričakujemo, da bo ob najbrž še dolgi vrsti reševanja vrednih in potrebnih problemov v naši proizvodnji inventivna dejavnost v naših TOZD še bolj zaživela in s svojimi bodočimi dosežki pospešila proizvodnjo in storilnost dela ter s tem znatno podprla naša skupna prizadevanja za uspešnejše gospodarjenje.

—C—

POGOVOR S PREDSEDNIKOM ZB ZP ISKRA FRANCEM KRIŽNARJEM

Borci vedno v prvih vrstah

Predsednik predsedstva aktivov Zveze borcev v ZP Iskra Franc Križnar nima dlake na jeziku. Odkritosrčno in z veseljem pohvali vsakogar, ki to zasluži, ter neoziraje se na morebitne zamere pove vsakomur, kar mu gre. Ljudje ga imajo radi tudi zato, ker je mož dejanj in ne človek, ki bi samo veliko govoril. Najin razgovor o dejavnosti borčevske organizacije in celotnega združenega podjetja je nekoliko krajši kot sicer, predvsem zato, ker sta kratkost in jednatost osnovno delovno vodilo predsednika Iskrine borčevske organizacije. Franc Križnar je zaposlen v Iskri že 21 let in jo vsekakor dobro pozna, zato pa zna tudi objektivno in trezno presojati njene uspehe in napake.

Najprej sva, razumljivo, spregovorila o delu in načrtih borčevske organizacije na ravni združenega podjetja. V celotni Iskri je trenutno zaposlenih okoli 1100 borcev, vendar pa to število zelo hitro upada, v prihodnjih petih letih pa se bo zaradi upokojitev skrčilo na minimum.

Kot je znano poteka osnovna borčevska dejavnost po aktivu ZB v posameznih delovnih organizacijah, pa tudi v nekaterih močnejših temeljnih organizacijah združenega dela.

Lani je bilo delo borcev najbolj opazno v samoupravnih organih in v družbenopolitičnih organizacijah, pri čemer so se angažirali predvsem v procesu združevanja Iskre in Gorenja, branžnem prestrukturiranju Iskre, stabilizacijskih prizadevanjih za zboljšanje gospodarjenja, osnova njihovega dela pa je bila v jubilejnem letu 1975 počastitev 30-letnice osvoboditve.

„Podobno kot lani“, je poudaril Franc Križnar „bo aktiv ZB tudi letos skrbel za reševanje socialnih problemov članov borčevske organizacije, seveda pa bomo vso pozornost namenili večji produktivnosti, delovni disciplini in drugim pomembnim elementom gospodarjenja.“

Tovariš Križnar je med pogovorom večkrat povedal in opozoril, da je največja želja vseh borcev trdna in celovita Iskra, zato se bodo tudi letos, ko slavi naše združeno podjetje tri desetletja obstoja, zavzemali za njegovo utrditev in čvrstost. Od te čvrstosti je v veliki meri odvisno tudi poslovanje Iskrinih organizacij, katerih gospodarjenje v lanskem letu je ocenil takole: „Na dlani je, da smo poslovali dokaj uspešno, ta uspešnost pa je bila predvsem v tem, da je večina TOZD, kljub hudi gospodarski krizi in pomanjkanju obratnih sredstev, zaključila leto brez izgube. V letu 1976 bodo morale Iskrine temeljne organizacije še bolj strniti svoja prizadevanja ter okrepiti sodelovanje, medtem ko smo lani žal pri nekaterih opažali premajhno pripadnost Iskri in premajhno zavest, da lahko le s skupnimi močmi dosegamo uspehe.“

Takoj za hvalo, naštevanjem uspehov in pobudami pa je prišla na vrsto

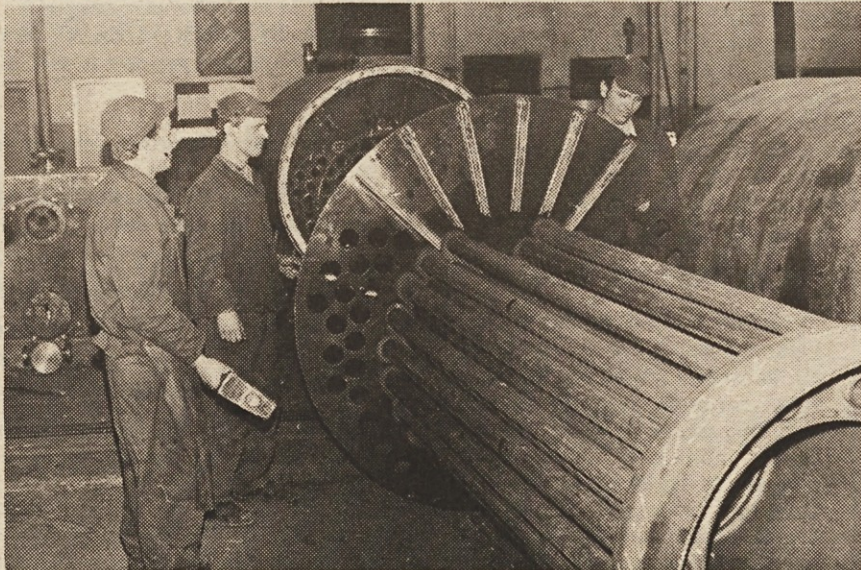
Franc Križnar — predsednik Komisije ZB ZP Iskra.

kritika. Takšen je pač Franc Križnar. „Po skoraj treh letih prizadevanj za združitev Iskre in Gorenja in po združenem letu, odkar smo podpisali samoupravni sporazum o združitvi, ugotavljamo, da capljamo na mestu. Za ta neuspeh prav gotovo niso krivi neposredni proizvajalci v Iskri in Gorenju pa tudi družbenopolitične organizacije ne, saj so vložile mnogo truda in časa, da bi ta integracija le uspela.“

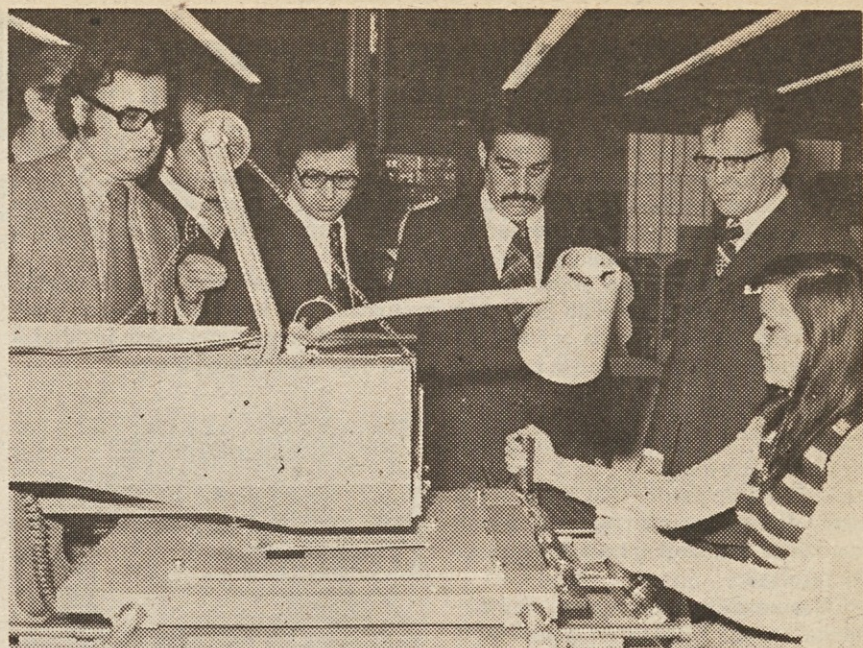
Izredno kritično in ostro je obsodil tudi tiste, ki nasprotujejo graditvi Iskrinih počitniških zmogljivosti, in na vprašanje kaj bi bilo treba storiti, poudaril, da bi morali kljub vsemu najti način za financiranje graditve počitniškega doma v Pineti. Zavlačevanje pri graditvi tega prepotrebne objekta za oddih naših delavcev je ocenil kot neuspeh družbenopolitičnih organizacij, ki pa za vse le niso bile krive same, saj so naletele na ozko gledanje predvsem tistih Iskrašev, ki si lahko privoščijo letovanje v dragih hotelih.

Beseda je nanesla tudi na delo Iskrinih družbenopolitičnih organizacij in njihovo medsebojno usklajenost. V zvezi s tem je Franc Križnar povedal, da je to delo in sodelovanje

(dalje na 2. strani)

Pri varjenju se debela pločevina nekoliko ukrivi, s težkimi kladivi pa jo nato spet poravnajo. Ob bateriji Wansonovega kotla Štefan Lah, Alojz Kristanšek in Silvo Stopinšek ki to pločevino ravnaajo. (K reportaži iz TOZD Kotli celjske Industrije EMO na 4. strani).

Delegacija alžirske PTT pod vodstvom direktorja g. Burkicha si je ogledala proizvodnjo v naši tovarni telekomunikacij na Laborah.

ALŽIRSKO VABILO ISKRI

Po razgovorih pri generalnem direktorju ZP Iskra Jožetu Hujsu in njegovih pomočnikih je delegacija alžirske PTT pod vodstvom direktorja direktorije PTT za nabavo telekomunikacijske opreme g. Bourkicha, ki sta ga spremljala direktor nabave telefonskih central g. Belkasem ter predstavnik družbe SONATITE Mohammed Kramdi, odpotovala v Kranj. Tam si je najprej ogledala PTT Kranj, opremljeno z Iskrino telefonsko centralo, nato pa še Iskrino proizvodnjo v TOZD Telekomunikacije na Laborah pri Kranju. Z velikim zanimanjem je sledila razlagi pomočnika glavnega direktorja Elektromehanike Alfonza Medveda o notranji organizaciji ZP Iskra s posebnim poudarkom na proizvodnih programih telekomunikacij, telefonije in brezžičnih zvez, pri čemer igra zaključnost in sposobnost Iskre za prevzem celotnih poslov velik vloga.

V uvodu razgovorov je vodja delegacije Bourkiche poudaril hvaležnost alžirskega naroda Jugoslaviji za vsestransko pomoč in razumevanje, ki je je deležna vseskozi, od časov alžirske revolucije dalje. „Tudi danes se lahko v kakršnih koli težavah obrnemo na vašo prijateljsko državo,“ je dodal Bourkiche. „Vendar pa menimo, da bi bilo potrebno pospešiti ekonomsko menjava, kar bo še utrdilo naše prijateljstvo.“ Zatem je poudaril, da želi s tem obiskom začrtati smer in okvire bodočega sodelovanja med Iskro in alžirskimi podjetji. Glede na alžirski zakon je treba vsako zunanjetrgovinsko operacijo, katere vrednost preseže 10.000 USA dolarjev, posredovati preko mednarodne licitacije. Tu se navadno pojavi ostra konkurenca, vendar pa vedno poskušajo dati prednost jugoslovanskim podjetjem, če le lahko dosežejo sporazum glede cen. To ureja s posebno proceduro medresorna komisija.

Alžirija kot dežela v razvoju veliko gradi. V predelu po imenu Sig želijo, da Iskra skupaj z ostalimi jugoslovanskimi proizvajalci telekomunikacijske opreme opremi celotno telekomunikacijsko omrežje. Jugoslovanska stran je ta posel že proučevala, njeni predstavniki so tudi obiskali Alžirijo. Sedaj gre za usklajevanje in pospeševanje dogovorov. Pri tem so alžirski gostje izrazili presenečenje nad tem, da niti Iskra niti druga jugoslovanska podjetja niso odgovorila na več mednarodnih ponudb, čeprav so prijetno iznenadeni nad Iskrinimi proizvodnimi zmogljivostmi. Njihov cilj pa je, povečati odstotek telefonskih naročnikov, pri čemer je treba najprej preveriti možnosti priključkov na obstoječe sisteme telefonskih central in to upoštevati tudi v bodočem štiriletnem planu. V programu družbe SONATITE je izgradnja turističnih naselij s skupnim številom 10.000 sob ter oprema raznih ministrstev in uradov. Kot razlog za premajhno gospodarsko sodelovanje in odziv na mednarodne razpise pa velja omeniti ne samo pomanjkanje vzpostavljenih zvez, pač pa tudi nepoznavanje tamkajšnjih tehničnih predpisov. V bodoče bodo po zadrževanju vodilnih delavcev Iskre prihajali odgovori na ponudbe tudi z naše strani, dolgoročno sodelovanje pa naj bi bilo osredotočeno na tiste določene dele projektov, ki Iskrinemu tipu proizvodnje najbolj ustrezajo.

V nadaljevanju razgovorov so alžirski gostje zagotovili predstavnikom Iskre, da bodo poslali zahtevek za ponudbo za zasebne avtomatske telefonske centrale, telefonske aparate in sekretarske garniture. V kolikor bodo naši izdelki brez večjih težav zadovoljili tehnične zahteve v Alžiriji in da bodo naši komercialni pogoji ustrežni, je moč v najkrajšem času pričakovati konkretno naročilo.

V. B. R.

OBJAVA SPREMENB PREDLOGA IN PRIČETKA SPREJEMANJA SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O NAMENS KEM ZDRUŽEVANJU IN VLAGANJU SREDSTEV V PROJEKT, MIKROELEKTRONIKA

Pooblaščenim delegatim za izdelavo končnega besedila predloga samoupravnega sporazuma o namenskem združevanju in vlaganju sredstev v projekt mikroelektronika, so na svojem zasedanju dne 20. 1. 1976, na osnovi posredovanih pripomb in predlogov iz razprav k osnutku predloga samoupravnega sporazuma, opravljenih v temeljnih organizacijah združenega dela ZP ISKRE, sprejeli predlog osnutka samoupravnega sporazuma o namenskem združevanju in vlaganju sredstev v projekt mikroelektronika, objavljen v glasilu ISKRE z dne 15. 11. 1975 z naslednjimi dopolnitvami:

V členu 3 se doda nova tretja alineja, ki glasi:

— pri deležih posameznih organizacij združenega dela, plačanih v deviznih sredstvih, se upoštevajo določila samoupravnega sporazuma o interni stimulaciji izvoza v ZP ISKRI“

II. odstavek 23. člena, ki se glasi: „Spremembe in dopolnitve tega sporazuma lahko predlaga vsaka podpisnica, veljajo pa, ko jih sprejmejo vse podpisnice na način, kot to določajo njihovi splošni akti“ se spremeni in glasi:

„Spremembe in dopolnitve tega sporazuma lahko predlaga vsaka podpisnica, veljajo pa, ko so sprejete po istem postopku, ki je bil uporabljen za sprejetje tega sporazuma.“

Komisija posreduje v glasilu ISKRA z dne 15. 11. 1975 objavljen predlog samoupravnega sporazuma, dopolnjen z navedenimi spremembami, delavcem v temeljnih organizacijah združenega dela ZP ISKRE kot prečiščeno, usklajeno besedilo predloga samoupravnega sporazuma o namenskem združevanju in vlaganju sredstev v projekt mikroelektronika, ter predlaga, da se delavci v temeljnih organizacijah združenega dela odločijo o projektu mikroelektronika v ZP ISKRA in o sprejetju predlaganega samoupravnega sporazuma do 15. 11. 1976.

Hkrati s predlogom samoupravnega sporazuma je bil v vse delovne in temeljne organizacije združenega dela ZP ISKRA posredovan tudi elaborat „Projekt mikroelektronika“, kot osnovni material za prinašanje odločitev o programu mikroelektronika v ZP ISKRA.

PREDSEDNIK KOMISIJE DELEGATOV
TOZD ZP ISKRA: Milan Petelin, l.r.

Na račun inovacij prihranjenih 500 starih milijonov

Leto 1975 je bilo pri nas proglašeno za leto inovacij in naj bi prineslo ozivitev te pomembne dejavnosti v organizacijah združenega dela. Ni ostalo brez uspehov in zato je obveljal predlog, naj bi tudi letošnje leto bilo leto dosežkov na tem območju, s čimer bi tudi v tej smeri pripomogli k boljšemu in racionalnejšemu gospodarjenju.

V „Iskri“ smo skozi vse leto inovacijski dejavnosti v naših organizacijah sicer posvečali pozornost in objavili vrsto koristnih člankov, kljub temu pa smo morda zapisali premalo konkretnega o dejanskih rezultatih inovatorstva in njihovih koristnih vplivov na naše gospodarjenje.

Naj bo naš prispevek, prvi v letošnjem letu, ki bo spregovoril o inovacijski dejavnosti v bivši tovarni električnih aparatov, kjer je ta aktivnost dobro organizirana, že dovolj množična in ima pokazati dokaj plodne rezultate.

V nekdanji tovarni Aparati, iz katere sta nastali TOZD TELA in TOZD Naprave in delujeta v Industriji za avtomatiko ima inovatorstvo že zelo dolgo tradicijo. Začela se je in bila zelo živahna je v času, ko osvojenih koristnih idej in predlogov še niso nagrajevali, ali pa so bile nagrade zanje le občasne.

Toda, zavedajoč se pomembnosti in koristi te dejavnosti za tovarno in njeno gospodarjenje, so se že pred dolgimi leti obravnavanja inovacijske dejavnosti številnih članov delovnega kolektiva lotili sistematično, organizirano, zlasti in predvsem zato, da bi za to ogreli čim širši krog sodelavcev.

Sprejeli so ustrezen pravilnik, ki natančno določa pravice in dolžnosti, tako predlagateljev konkretnih inovacij, kot tudi tovarne, oz. TOZD. Pravilnik natanko določa odnos med prihrankom na račun inovacije in nagrado predlagatelju, se pravi, je stimulativen in kot tak nedvomno vprašanje inovacijske dejavnosti solidno ureja in zato tudi deluje vzpodbudno za vse, ki bi na svojih delovnih mestih lahko prispevali tak, ali drugačen predlog za izboljšanje, pocenitev, ali pospešitev proizvodnje, za boljše gospodarjenje.

Stimulativen naj bi bil ta pravilnik še po drugi strani — po njem gre večji odstotek od prihranka predlagateljem — delavcem z nižjo izobrazbo. Pri tem je bila in vsa ta leta je, naj bi se čim bolj množično lotevali reševanja obstoječih problemov v proizvodnji in jo z inovacijskimi predlogi čim bolj racionalizirali. Množičnost in področju inovacijske dejavnosti pa so skušali doseči tudi s tem, da z določenim zneskom nagradijo vsak predlog, tudi tak, ki morda v praksi ni uporaben. Vse doslej povedano pa ostaja na pol poti, če ne bi navedli nekaj konkretnih števil, podatkov, ki zadostno govori o zares množični in tudi plodni inovacijski dejavnosti.

Bera koristnih inovacijskih predlogov, odkar je v veljavi stimulativni

BORCI VEDNO V PRVIH VRSTAH

(Nadaljevanje s 1. strani)

lepo zaživel na ravni ZP manj pa v OZD in TOZD. Uspešnost sodelovanja med Zvezo komunistov, sindikatom, mladino in zvezo borcev na ravni ZP je vidna predvsem v enotnosti teh organizacij pri reševanju gospodarskih in socialnih problemov, v integracijskem procesu, pri organiziranju različnih prireditvev, predvsem najpomembnejše Iskrine prireditve Dneva Iskre.

Izredno vzpodbudno je spregovoril tudi o delu mladinske organizacije. „Borci z veseljem ugotavljamo, da je mladina v Iskri dobro organizirana in delovna. Mladinska organizacija ima dober program, v svojih akcijah je konkretna, neposredna in revolucionarna“ je poudaril predsednik ZB.

V najinem pogovoru sva veliko pozornosti namenila tudi uresničenju ustave ter samoupravnih vrednot, o čemer je sogovornik dejal naslednje: „Ustavo in samoupravljanje gledamo dostikrat preveč teoretično in manj praktično. Zelo mnogo se pogovarjamo, zgubljamo se v drobnarijah, o bolj pomembnih področjih pa se doti krat prehitro odločamo.“

Kot enega najhujših problemov v gospodarjenju podjetja je uvrstil slabo obveščenost delavcev in nespoštovanje dogovorov. „Boljšo bomo gospodarili, če bomo povečali storilnost, bolje organizirali delo in posodobili tehnologijo ter si prizadevali za zmanjšanje uvoza in povečanje izvoza ter med drugim za razširitev kooperacijskih odnosov na širšem jugoslovanskem področju,“ je dejal predsednik ZB.

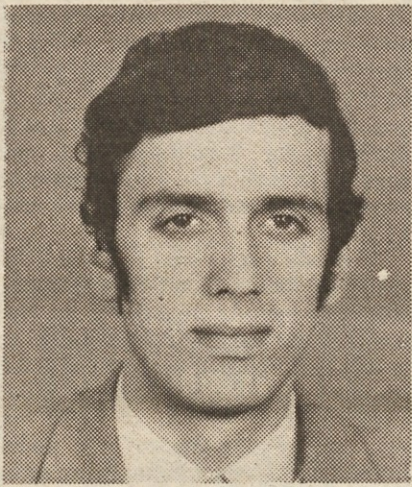
Lado Drobež

Tone Kastelic — TOZD TELA — doslej že 25 predlogov.

pravilnik je — skupno 416 inovacijskih predlogov, pri čemer je šlo za 4 izume, za 134 predlogov tehničnih izboljšav in za 278 koristnih predlogov. *

Teh 416 predlogov je prispevalo skupno 119 sodelavcev, med njimi pa žal le štiri sodelavke, čeprav jih je v delovnem kolektivu nad polovico.

Franc Kolman — TOZD Naprave — doslej 6 predlogov.

Med predlagatelji, katerih koristne predloge je komisija obravnavala in v večini primerov tudi sprejela je bilo največ takih s kvalifikacijo in visoko kvalifikacijo, pet je bilo nekvalificiranih in nižje strokovno izobraženih, 34 srednje strokovno izobraženih ter 16 sodelavcev z višjo in visoko izobrazbo. Torej, dokaz več, da je tu inovacijska dejavnost dovolj razvejana na vseh ravneh in, da se z vprašanji, kako izboljšati in racionalizirati proizvodnjo ukvarjajo sodelavci različne izobrazbene stopnje, ne le tisti, ki bi po svoji strokovnosti to dosegli laže.

Slednjič spregovorimo še o številkah, ki kažejo gospodarsko korist organizacije na račun osvojenih in v praksi uresničenih inovacijskih predlogov. Tudi tu so rezultati dosedanje inovacijske dejavnosti več kot spodbudni in znova dokazujejo veliko koristnost.

Dosedanjih skupno 416 inovacijskih predlogov — veliko večino izmed njih so v proizvodnji tudi učinkovito uporabili, je organizaciji prineslo okrog 500 milijonov starih dinarjev gospodarske koristi.

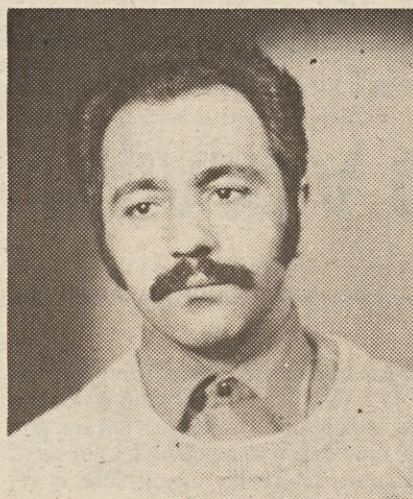
Po pravilniku so predlagateljem inovacijskih predlogov izplačali 52 milijonov starih dinarjev nagrad, pri čemer je najvišja izmed izplačanih nagrad znašala 6,2 milijonov din.

Racionalizatorji bivše tovarne električnih aparatov, torej po 1. januarju 1975, ko sta nastali temeljni organizaciji združenega dela TELA in Naprave, obravnavajo racionalizatorsko dejavnost ločeno v vsaki TOZD.

V tem obdobju do danes je komisija v TOZD TELA sprejela 15 novih racionalizatorskih predlogov in sicer 6 koristnih predlogov in 9 predlogov tehničnih izboljšav. Doslej je obravnavala 8 izmed prispelih predlogov in sprejela 3 koristne predloge ter 5 tehničnih izboljšav, medtem ko pa so preostali predlogi še v obravnavi. Tudi za že osvojenih osem predlogov pa še ni znan dejanski prihranek, ki ga bodo le-ti prinesli, niti odškodnina, ki jo

bodo prejeli predlagatelji racionalizacij.

V času od 1. januarja 1975 do danes so bili v pogledu novih racionalizatorskih predlogov še bolj plodni v TOZD Naprave, kjer je ustrežna komisija prejela kar 56 koristnih predlogov in predlogov tehničnih izboljšav. Doslej je komisija za racionalizacije obravnavala že 27 prejetih predlogov in

Rudi Krošelj, TOZD TELA — že 14 predlogov.

jih 23 sprejela, 4 pa zavrnila, preostalih 29 predlogov pa še obravnavajo. Tudi tu se ni znano, kakšen prihranek bo TOZD imela od sprejetih predlogov, oz. kako bodo stimulirali predlagatelje za njihove uvedene predloge.

Racionalizatorji obeh TOZD so zadovoljni z delom komisij za racionalizacije, manj pa s tem, kako hitro v

Anton Žunič TOZD Naprave — 4 predlogi.

ŠIROKA POTROŠNJA

Samoupravljanje v Sežani na trdnih osnovah

V TOZD Radijskih sprejemnikov v Sežani smo se pogovarjali o delu samoupravnih organov s predsednikom delavskega sveta Marjanom Možetom. Posegel je na vsa področja tovarniške dejavnosti v lanskem letu. Lani v začetku leta so se vključili ob reorganizaciji: Iskre v Industrijo široke potrošnje in tako prispevali tudi svoj delež pri postavitvi samoupravnih temeljev te delovne organizacije. Seveda v začetku ni šlo vse gladko. Skupnih služb praktično še ni bilo in često so se morali zateči k improvizacijam. Toda preko leta se je marsikaj uredilo, zlasti ključne službe in tudi samoupravni organi na nivoju DO so zaživel v celoti.

Seveda pa še ni vse idealno, eno leto je kratka doba za aktiviranje in izpopolnjevanje tako zahtevnega mehanizma. Delavci so doumeli in pozdravili misel združitve po interesih v Iskri. Zadnje čase pa je nekaj ostrih in kritičnih pripomb na neomejeno solidarno finančno odgovornost. Tiste TOZD, ki slabše gospodarijo, bi namreč morale bolj upoštevati strokovno pomoč in ukrepe branže, potem pa lahko pričakujejo tudi gmotno pod-

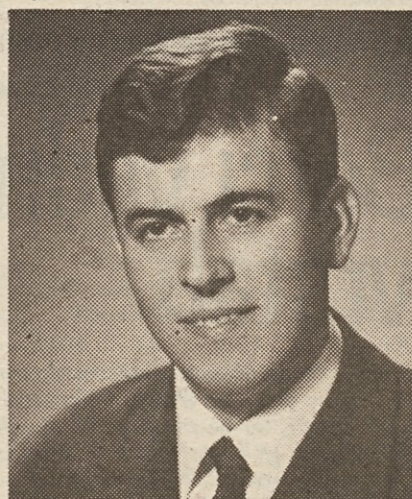
PRIZNANJE ISKRAŠEV

Na svoji redni skupščini je Elektrotehniška zveza Slovenije 19. decembra preteklega leta izvolila za svoje zaslužne člane tudi štiri Iskraše in sicer: Ivana Finka, direktorja razvojnega področja Elektromehanike, Viktorja Kosca, direktorja TOZD Števc, Franca Levovnika, vodjo razvoja v TOZD Števc in prof. Franca Mlakarja, direktorja Instituta za kakovost in metrologijo. Imenovanim k izvolitvi iskreno čestitamo!

V. B. R.

strokovnih službah rešujejo predlagane spremembe.

Prav gotovo sprva tu ni šlo brez problemov, namreč včasih so se pojavljala vprašanja, če morda ni rešitev, ki jo prinaša inovacijski predlog bila službena dolžnost predlagatelja pa mu zato ne bi šla ustrežna nagrada. No, končno je prevladalo logično in objektivno mnenje, da je vsak inova-

Miha Kač — TOZD TELA amaterski likovnik in ploden racionalizator — 7.

cijski predlog, ki delovni organizaciji prinese gospodarsko korist, vreden nagrade in do nje tudi upravičen, skladno s pravilnikom in višino gospodarske koristi.

Da bi se izognili kakršnim koli nezrelim obravnavam inovacijskih predlogov, pa so uvedli tudi zanimivo novost — vsak prispeli predlog oštevil-

Adolf Kovačič — TOZD Naprave — 3 predlogi.

čijo in ga obravnavajo pod to številko, ne pod imenom avtorja. Tako izključijo iz obravnave zavist, ki je marsikaj škodljivo vplivala in marsikaterega predlagatelja, spravila ob voljo za nadaljnje iskanje koristnih rešitev pri določenih proizvodnih problemih.

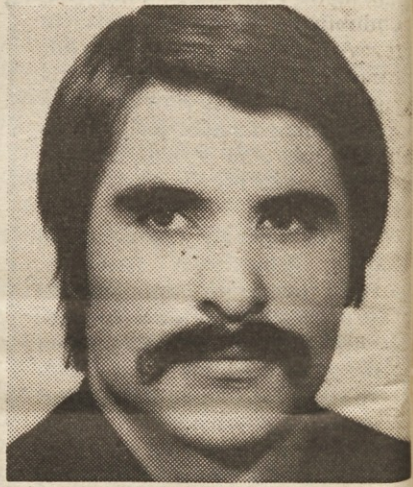
Kljub številnim že uresničenim inovacijskim predlogom pa je v proiz-

Lojze Prosen — TOZD TELA — je doslej prispeval 6 predlogov.

vodnji najbrž še veliko vprašanj, ki bi jih bilo mogoče izboljšati, izpopolniti, racionalizirati. Torej — še dovolj priložnosti za vsakogar — da jim ob globljem spremljanju dela najde ustrezno izboljšavo in s svojim prispevkom da več kot le obvezen delovni delež k boljšemu gospodarjenju.

-J. C.

Janez Marinko — TOZD Naprave — 2 predloga.

Marjan Može — predsednik DS v TOZD Sprejemniki v Sežani.

Odbor za medsebojna razmerja
ISKRA, INDUSTRIJA ZA AVTOMATIKO
TOZD Napajalne naprave n. sub. o.
Bršljin 63

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. VODJA SKUPNIH POSLOVNIH FUNKCIJ — visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri,
2. VEČ INŽENIRJEV ORGANIZACIJE DELA ALI EKONOMISTOV za delo pri uvozu, organizaciji ali planiranju,
3. EKONOMSKI TEHNIKI za delo v knjigovodstvu,
4. VEČ INŽENIRJEV IN ELEKTROTEHNIKOV — šibki tok za delo v konstrukciji, tehnologiji, kontroli ali servisu.,
5. VEČ KV ALI VK DELAVCEV — elektro smer za delo v montaži,
6. VEČ KV ALI VK DELAVCEV KLJUČAVNIČARJEV za delo v klepami,
7. KV LIČARJI za delo v lakirnici,
8. ADMINISTRATORJI.

Delo je za nedoločen čas in s posebnim pogojem poskusnega dela. Prošnje z dokazili pošljite kadrovski službi Iskra, TOZD Napajalne naprave, Novo mesto, Bršljin 63. Objava velja do zasedbe delovnih mest. Nastop dela je mogoč takoj.

(dalje na str. 3)

Kljub težavam zadovoljivi rezultati

Za industrijo elementov za elektroniko prav gotovo velja, da je bilo preteklo leto eno najtežjih doslej, saj so se v njem nenehno srečavali z gospodarsko recesijo, tako na domačem trgu, kot še močnejše na tujih tržiščih.

Takšno stanje je imelo za posledico velike težave pri plasmanu njihovih izdelkov. Ker pa tudi niso mogli doseči takšnega plasmana izdelkov, kot bi ga želeli in so ga načrtovali, razumljivo tudi niso dosegli, niti načrtovane proizvodnje, niti načrtovanega ostanka dohodka.

Kljub temu pa — upoštevajoč vse objektivne težave, lahko trdimo, da so v lanskem letu v poslovanju dosegli zadovoljive rezultate, saj so vse TOZD v Industriji elementov za elektroniko, razen TOZD Keramični kondenzatorji v Žužemberku, leto zaključile s pozitivnim poslovnim rezultatom. V TOZD Keramični kondenzatorji so svojemu negativnemu poslovnemu rezultatu ustrezno že pripravili sanacijski načrt, katerega že uresničujejo in zagotavlja ob izboljšanih tržnih razmerah v letošnjem letu bistveno boljše poslovne rezultate.

V prvem polletju preteklega leta je bil plasma izdelkov IEZE na domačem trgu še relativno dober tako, da so na domačem trgu več prodali, kot so načrtovali. V drugem polletju pa se položaj izredno poslabšal. Prodaja na jugoslovanskem trgu je v tem obdobju zastala, predvsem zaradi težav partnerjev — finalistov, ki so zaradi zastoja v prodaji svojih izdelkov zmanjšali odjem elementov.

Tudi na zunanjih tržiščih so nastopile podobne, če ne celo še slabše razmere, o čemer govorijo izvojni rezultati. Industrija elementov za elektroniko je na primer do avgusta uspela izvoziti komaj polovico za to obdobje izvoznih količin izdelkov, pri čemer so poprečno mesečno izvozili do avgusta 1975 za po 600.000 dolarjev.

Razveseljivo je, da so se razmere v izvozu v zadnjih štirih mesecih leta spet izboljšale in tako so v decembru dosegli izvoz v vrednosti 1 milijona dolarjev in tako izboljšali končni izvojni dosežek. Seveda ne bi bili dovolj objektivni, če bi vse lanskoletne težave IEZE pripisovali samo dokaj hudi gospodarski recesiji. Del krivde za slabši poslovni uspeh industrije moramo prav gotovo pripisati tudi predhodnemu neposlovnemu obnašanju na svetovnih tržiščih in prav tako premajhni poslovni agresivnosti.

Za letošnje leto so v prvi polovici lanskega decembra že izdelali predlog gospodarskega načrta in ga dali v razpravo in potrjevanje vsem temeljnim organizacijam združenega dela IEZE.

Pri načrtovanju za tekoče leto so skušali biti čim bolj realistični, upoštevajoč še zelo nejasna gospodarska gibanja, tako v državi, kot tudi v svetu.

V predlogu gospodarskega načrta za leto 1976 predvidevajo porast fizičnega obsega proizvodnje za 17% v primerjavi z ocenjeno realizacijo v preteklem letu. Načrtujejo zelo skromen porast števila zaposlenih, kar naj bi pripomoglo k večji sterilnosti dela. Leta naj bi letos porasla za 14%.

Pri načrtovanju letošnjega izvoza so bili veliko bolj ambiciozni, saj predvidevajo, da bodo letos izvozili za 70% več od lanskoletne realizacije. Posledica spoznanja, da so plasmane možnosti na jugoslovanskem trgu za TOZD IEZE dokaj omejene, je težnja za večjo usmeritvijo v izvoz, kajti le večji plasma izdelkov na zunanjih tržiščih je jamstvo za izkoriščenost obstoječih proizvodnih zmogljivosti v TOZD IEZE.

Kljub podatkom o izboljšanju izvoznih dosežkov v zadnjih štirih mesecih preteklega leta pa je povsem jasno, da tako visokega izvoznega načrta v letu 1976 ne bo lahko doseči. Uresničljiv bo le ob največjih prizadevanjih vseh, še zlasti pa tistih, ki delujejo na področju izvozne dejavnosti, seveda pa tudi ob solidnejšem poslovnem obnašanju.

V predlogu letošnjega gospodarskega načrta je upoštevan le za približno 5% večji uvoz od realizacije v preteklem letu, kljub predvidenemu 17% porastu obsega proizvodnje. Prizadevajo si namreč, da bi v čim večji meri, vsaj nekatere doslej upražene materiale nadomestili z domačimi in tako uspeli doseči načrtovani obseg uvoza potrebnega reprodukcijskega materiala.

V letošnjem letu čaka Industrijo elementov za elektroniko tudi veliko truda in dela na področju izpolnjevanja ustavne organiziranosti in notranje konsolidacije. Ko govorimo o izpolnjevanju ustavne organiziranosti znotraj IEZE predvsem mislimo na njeno vsebinsko plat, pri čemer doslej prav gotovo niso še storili vsega.

S tem v zvezi pričakujejo čimprejšnjo izdelavo novega samoupravnega sporazuma o vzdrževanju dela in sredstev z delovno organizacijo IEZE ter sprejem samoupravnega sporazuma o medsebojnih odnosih med delavci TOZD in v skupnih strokovnih službah, kar naj bi dalo trdnjšo osnovo za doseganje boljših poslovnih rezultatov glede na predvideni letošnji gospodarski načrt.

- J. C.

Nov direktor v TOZD v Spodnji Idriji

V decembru lani je dobil TOZD Montaža v Spodnji Idriji novega direktorja Cirila Močnika. Ta TOZD je sorazmerno mlada, saj je stara šele pet let in njihova tovarna še celo dve leti manj. Zato je razumljivo, da še vedno išče svojo pot. Obiskali smo novega direktorja in ga prosili za razgovor.

Tovariš Močnik, vi ste v Iskri nov človek, bi hoteli kaj povedati o sebi in se predstaviti našim bralcem?

Ko sem zasedel mesto direktorja v Spodnji Idriji, se nisem izpolnil 27 let. Verjetno sem eden najmlajših, če ne najmlajši direktor v Iskri. Sem diplomirani inženir strojništva, nazadnje sem bil zaposlen v Tovarni kolektorjev v Idriji kot glavni tehnolog, preden pa sem šel k vojakom, sem nekaj časa delal tudi pri Avtoprevozu Tolmin.

Bi povedali nekaj o lanskem gospodarjenju v vaši tovarni in letošnjih načrtih?

Naša tovarna je že po svoji dejavnosti ozko vezana na določeno dejavnost in zato jo je recesija lani zelo prizadela. Namreč tako ozka vezanost na določeno proizvodni program pušča zelo malo manevrskega prostora in zato ni bilo rezerv. Kapacitete so bile le delno zasedene in temu primeren je bil zato ob koncu leta tudi finančni efekt. To je bil tudi vzrok raznih govoric, še bolj pa notranjih težav in trenj. Prepričan sem, da bi z rešitvijo recesijskih anomalij avtomatično zginila tudi notranja nesoglasja. Žal pa je malo upanja, da bi se svetovna tržna situacija v letošnjem letu bistveno zboljšala.

Določene težave v lanskem letu so bile v naši TOZD tudi zaradi pomanjkanja strokovnega kadra. Nekatere službe ravno zaradi tega še niso dokončno formirane, kar tudi ni v prid normalnemu teku poslovanja. Delovni kolektiv naše tovarne je skromen, lahko rečem zelo skromen. Pač pa dela nemir nastala situacija zaradi tržnih razmer in tu delavci zahtevajo takojšnjo rešitev. Ta pa seveda ni v moči samoupravnih organov niti strokovnega tima.

Lani pa se je tudi poznalo pri poslovanju in produkciji, da je naša

kovnega kadra, zlasti srednjega, ki nam ga najbolj primanjkuje. Želimo čimveč strokovnih ljudi s trdno diplomno v zepu in kvalificiranih delavcev. Na žalost pa šolanega kadra zelo primanjkuje v vsej Idriji, to pa se seveda pozna tudi pri nas. Če pa nam bo uspelo pridobiti dovolj strokovnih sodelavcev, bomo skušali razbremeniti preobremenjeno računovodstvo in kontrolo v bivši matični tovarni z lastnimi izpolnjenimi službami.

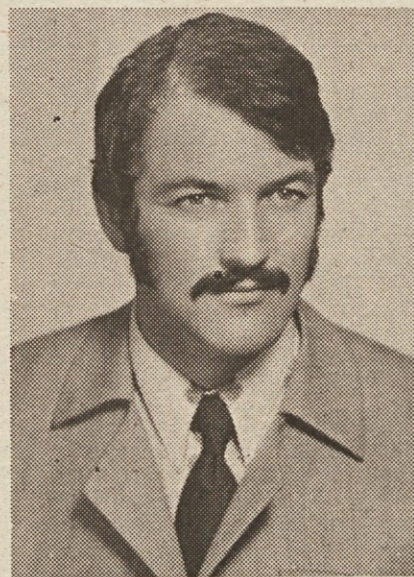
Bi povedali nekaj tudi o tehnični problematiki vaše TOZD?

Predvsem moram povedati, da strojna oprema ni ravno na sodobni tehnološki ravni. Zato imamo mnogo dela z remontnimi posegi, precej strojev pa je že amortiziranih in potem si lahko mislite, da ne manjka popravil. Zaradi oddaljenosti od bivše matične tovarne pa je čisto tok informacij prepočasen, nanje pa smo nujno vezani. Saj smo končno še vedno montaža. To večkrat povzroča zastoje in nesoglasja, zlasti pri novih izdelkih. Druga težava je organizacija trakov. Razporeditev je prilagojena počasnejšemu tempu. Mislim, da bi bilo treba nekatere ljudi s selekcijo postaviti na druge trakove, ročno spretno in sposobne za hitrejši tempo skupaj, druge pa premestiti na delovna mesta, kjer je tempo počasnejši, delo pa preciznejše. Skratka, porazdeliti ljudi po rezultatih psiholoških testov in njihovih sposobnostih.

In kako je z vašim proizvodnim programom?

Moje osebno mnenje je, naj bi proizvodnja obsegala okrog 70% sedanjega programa, okrog 30% proizvodnih kapacitet pa naj bi zasedli z dodatnim programom. Raziskave so že opravljene in možnosti je precej, seveda vse v okviru Iskrinega in našega programa.

Kotar

Ciril Močnik novi direktor TOZD v Idriji

TOZD še močno naslonjena na bivšo matično tovarno, katere obrat smo bili do pred kratkim. Lani pa smo s prestrukturirano Iskre postali samostojen TOZD v okviru Široke potrošnje. Tako je TOZD postala samostojnejša, vsak začetek je težak in mimo te začetne faze ni šla niti naša tovarna.

Plan za letošnje leto se bistveno ne razlikuje od lanskega. Žal pa po sedanjih naročilih še niso vse kapacitete zasedene. Vendar naročila prihajajo še sedaj med letom in prepričan sem, da bomo leto zaključili s pozitivno bilanco in ostankom dohodka.

V letošnjem letu pa se bomo še posebej posvetili zaposlovanju stro-

SAMOUPRAVLJANJE V SEŽANI JE NA TRDNIH OSNOVAH

(nadaljevanje z 2. strani)

zave z uvozom glasbeno — reprodukcijskega materiala. Med letom so se gibčno prilagodili situaciji na trgu in zmanjšali proizvodnjo radioaparatur na polovico in po rebalansiranem planu povečali produkcijo transformatorjev, čeprav tudi prodaja teh ni stekla čisto po pričakovanjih.

Letos pa so si prodajo predhodno z agotovili s strokovno raziskavo tržišča, zlasti so povečali proizvodnjo ojačevalnih naprav, ki so konjunkturne na tržišču. Tako so lahko prepričani na neovirano izpolnitev plana in vsaj ublažitev nelikvidnosti.

Seveda pa tudi na področju proizvodnje ojačevalnih naprav ni mogoče skokovito dvigati proizvodnje, to je namreč polprofesionalna tehnika, ki je trg sicer absorbira čedalje več, toda rast je možna le do neke mere. Za ojačevalne naprave so se res potrudili. Modernizirali so tehnologijo, predvsem se bodo posluževali tranzistorjev, izboljšali so design, zboljšali kvaliteto in uvedli celo superkontrolno.

Tudi delo v odborih Delavskega sveta je bilo živahno. Tako je Odbor

Peter Jovančič pri popravilu radijskega sprejemnika.

za družbeni standard poskrbel za dvig OD in tako so dosegli mesečno povprečje 2670 din. To je velik napredek, saj so bili lani z osebnimi dohodki predzadnji v Iskri.

Kupili so tudi štiri stanovanja, kamor bodo vselili te dni dva strokovnjaka in dva neposredna proizvajalca. Uredili so tudi kvalitetnejšo prehrano, adaptirali menzo in tako se res lahko pohvalijo z dvigom družbenega standarda in standarda na delovnem mestu.

Odbor za tehnične izboljšave je podelil nekaj nagrad za inovacije domačim strokovnjakom, tako za strojne škarje za rezanje in krivljenje elementov na tiskanih šasijah za radijske sprejemnike, za napravo za zbiranje transformatorskih listov na avtomatskih stiskalnicah in še nekaj drugih. Predvsem pa si mnogo obetajo od dela komisije za OD ki pripravlja nov samoupravni sporazum o delitvi OD ki bo usklajen z Listo elektroindustrije o OD zlasti bodo dali povdarek 19. členu, kar bo zagotovilo pravičino in ekonomsko merila in kazalnike uspešnosti. Tako bo pogoj gibanja OD uspešnost pri delu, tako bo vsak posameznik, oddelek in celotna tovarna lahko vplivala na svoj osebni dohodek.

KF

DOPIŠUJTE V ISKRO

ISKRA 3
Štev. 3 — 24. januar 1976

IZ TOZD MEHANIZMI

Po 13 letih službovanja v našem podjetju je za novoletne praznike šel v zaslužni pokoj Ivan Vidic. Vsa leta, kar je bil v službi v Iskri, je bil vratar v našem TOZD-u. Na svojem delovnem mestu je bil nadvse vesten in prizadeven. Ta vestnost in prizadevnost izhajata iz najtežjih časov naše zgodovine, ko je bil Ivan Vidic že v letu 1941 z vso družino izseljen v osrčje nemškega rajha. Med okupacijo je vzljubil svobodo ter domovino in to z vsem srcem ljubi še danes. Sodelavci mu ob odhodu v pokoj želimo, da bi ga užival še vrsto let, čil in zdrav med svojimi domačimi.

Nova prodajalna Iskre v Beogradu

Te dni so odprli v Beogradu na bulevaru Revolucije 259 (občina Zvezdara) novo prodajalno Iskre. To bo že tretja prodajalna v Beogradu, ki pa bo nudila kupcem drugačen sortiment naših izdelkov, kot drugi dve. Gre namreč za prodajalno elementov in nadomestnih delov.

V Iskri Commercu, direkciji trgovinske mreže namreč že nekaj let ugotavljajo, da so spričo obsežnega prodajnega programa kot ga imamo pri nas, nujno potrebne tudi specializirane trgovine, ki bodo prodajale samo elektronske, elektromehanske in nadomestne dele. Število porabnikov teh delov je namreč vsako leto večje, nikjer pa pravzaprav nimajo priložnosti, da bi kupili vseh delov skupaj na enem samem kraju. V novi trgovini bodo tako poklicni elektroničarji kot amaterji imeli priložnost nakupa vseh naših komponent in nadomestnih

delov, bodisi v majhnih, bodisi v večjih količinah.

Trgovina ima obsežen prodajni in skladišni prostor v izmeri 120 m². Posluje z deljenim delovnim časom. Vodi jo Milorad Božić, poleg njega sta zaposlena še en prodajalec in blagajničarka.

Za letošnje leto načrtuje trgovina promet v vrednosti treh milijonov dinarjev. Ker bo to prva takšna trgovina pri nas, bo nekaj časa trajalo, da si bo pridobila širok krog kupcev. Seveda letos ni pričakovati, da bi zaključila poslovanje z dobičkom. Glede na rastoče potrebe milijonskega mesta Beograda, pa je nesporno, da se bo kmalu uveljavila in s svojo specializirano dejavnostjo podprla tudi prodajo naših finalnih izdelkov pri obeh drugih prodajalnah Iskre v Beogradu.

Marjan Kralj

ISKRA
Industrija za avtomatiko
LIUBLJANA, n. sol. o.

DELOVNA SKUPNOST STROKOVNO - ADMINISTRATIVNIH SLUŽB

OBJAVLJA NASLEDNJA PROSTA DELOVNA MESTA:

1. RAZVIJALEC I
— DVE DELOVNI MESTI

Pogoji: dipl. inženir elektrotehnike in 2 leti delovnih izkušenj.

2. VODJA RAČUNOVODSKE OPERATIVE

Pogoji: ekonomist in 4 leta delovnih izkušenj.

3. OPERATER NA MDS IN LUKNJAČIH
— TRI DELOVNA MESTA

Pogoji: administrator in 3 leta delovnih izkušenj, delo je v dveh izmenah.

4. TEHNIČNA RISARKA

Pogoji: tečaj za tehnično risanje — strojne stroke in 1 leto delovnih izkušenj.

Delo se združuje za nedoločen čas s posebnim pogojem uspešno opravljenega poskusnega dela. Interesente vabimo, da pošljejo svoje vloge ali se osebno zglasijo v kadrovski službi. Ljubljana, Savska cesta 3, v osončnih dneh po objavi.

Obiskali smo Industrijo EMO Celje-TOZD Kotli

Temeljna organizacija združenega dela kotli ali kotli, kot ji pravijo skrajšano, je ena manjših v celjski industriji EMO. Delo v njej je precej naporno zato so, razen v administraciji, v njej zaposleni le moški. Delovna dvorana, v kateri je zaposlena večina od okoli 130 delavcev, je postala že zdavnaj premajhna, zato vidijo zdaj prihodnost le v gradnji novih prostorov.

Stanko Kopinšek je testiran varilec; slikali smo ga ob kotlu Wanson z močjo 1,250.000 Kcal/h.

SKORAJ POL STOLETJA

Izdelovanje kotlov je uvrstil v svoj proizvodni program že nekdanji lastnik sedanjega EMO Westen in sicer leta 1934. Pred vojno so izdelovali izključno specialne kotle na premog, ki so bili za tiste čase izredno sodobni.

Franc Slapnik dela na udarnih škarjah.

Zanimivo je, da je po tej družini kotlov na trda goriva še dandanes veliko povpraševanje. Kotel, ki so ga začeli izdelovati pred skoraj pol stoletja, so sicer po vojni nekoliko rekonstruirali, vendar pa je ostala osnovna zasnova skoraj takšna, kot so jo začrtali Westnovi konstruktorji.

Kot že rečeno, je zanimanje za te kotle še vedno precejšnje, v glavnem pa gre za zamenjavo obstoječih dotrajanih kotlov.

Kaj bo v zvezi s temi kotli pokazal čas, je še težko govoriti, skrb za ohranitev človekovega okolja pa bo tem kotlom odredila svoje mesto. Skoraj gotovo je, da bo boj proti onesnaževanju zraka kljub številnim sodobnim rešitvam in dodatkom te kotle izpodrinil iz večjih mest in naselij.

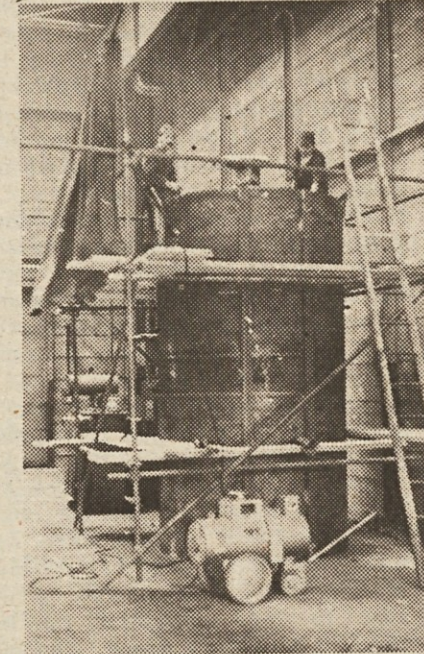
Kotlom na trda goriva, ki nosijo skupno oznako TRIKA kotli, so se s sprehodom na tekoča in plinasta goriva v proizvodnem programu celjskega EMO pridružili tudi drugačni kotli.

objekt in za avtomatsko delovanje. Sprva so bili ti kotli prirejani za kurjenje na težka goriva (mazut), pozneje pa so zaradi vedno večjih zahtev v zvezi z varstvom okolja prešli na lažja goriva, kot npr. lahko kurilno olje, ali kot ga nekateri imenujejo gospodinj-sko olje.

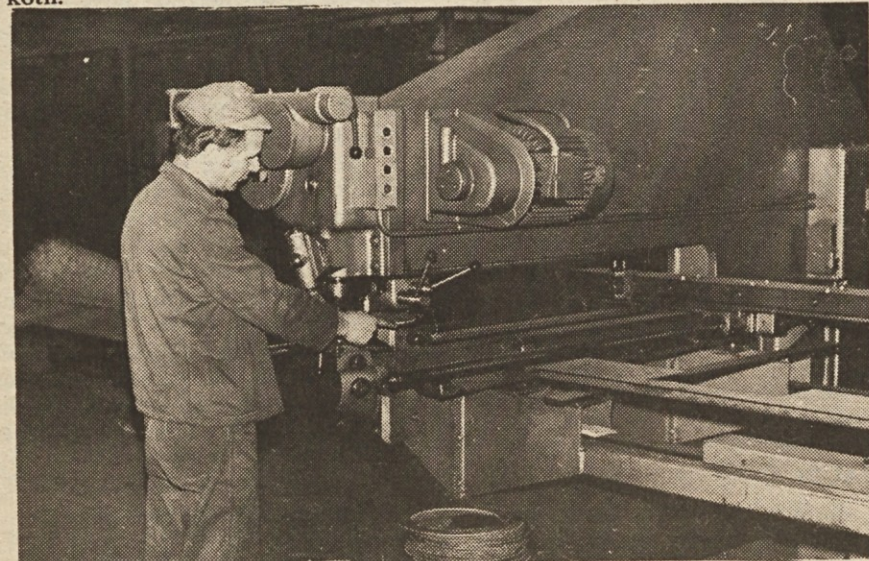
Razvoj kotlov je šel po letu 1960 izredno hitro naprej, največji napredek pa je bil dosežen pri gorilnikih, kot enem izmed najpomembnejših delov kotlovne enote. Prav od kakovosti gorilnika je namreč v veliki meri odvisen izkoristek goriva in z njim prihranek pri energiji, zaradi boljšega izgorevanja pa gre v zrak manj škodljivih snovi.

Šeasoma je postala bolj kakovostna tudi regulacijska oprema, kot je znano pa izdelujejo nekateri proizvajalci v svetu v zadnjem času tudi kombinirane gorilnike za kurjenje na olje, oz. na plin.

Ob tem velja povedati, da se je Industrija EMO začela kot ena izmed

Vodja montaže Ivan Pevec in varilec Vinko Turnšek na kotlu, ki bo imel zmogljivost 4 milijonov Kcal/h.

Nova pridobitev za delavnico-izsekovalni stroj, na katerem dela Dani Sikosek.

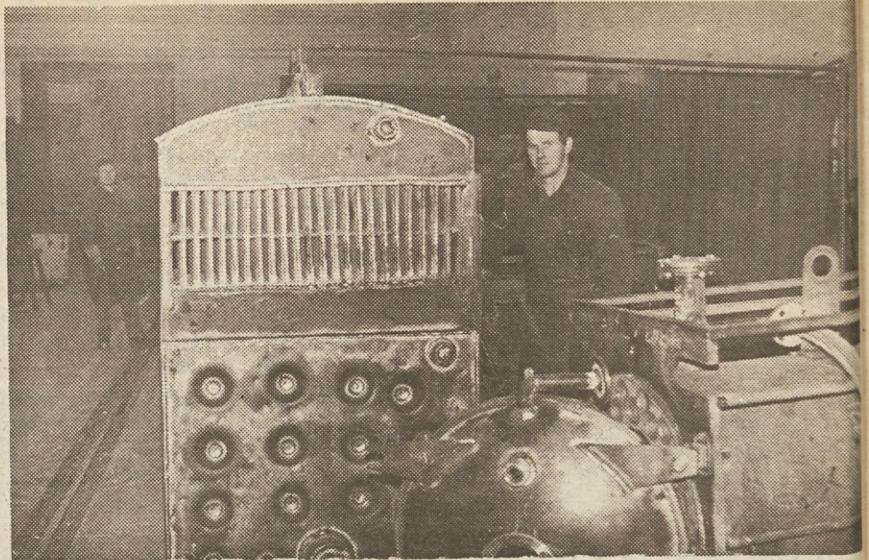
Nekako pred 15 leti so prešli na tako imenovano blok izvedbo kotlov. Te enote so opremljene z vsemi potrebnimi elementi za hitro vgraditev v

prvih proizvajalcev kotlov v Jugoslaviji intenzivno ukvarjati z razvojem kotlov na plin in to od najmanjših za ogrevanje zasebnih hiš do največjih. S temi kotli so uspeli predvsem v Vojvodini in Slavoniji, kjer imajo bogate plinske vrtine, v Sloveniji pa se ti kotli še niso toliko uveljavili zaradi slabe tako imenovane plinifikacije.

LASTNA KONSTRUKCIJA

Kotlarji iz celjskega EMO se vsakodnevno srečujejo s hudo domačo in tujo konkurenco in v tem tržnem boju so spoznali, da je lasten razvoj osnovni porok za napredek. Spoznali so tudi, da se s tem, ko imajo lasten konstrukcijsko - razvojni oddelek laže hitro prilagajajo tržnim razmeram, česar pa ne bi mogli doseči, če bi imeli proizvodnjo odvisno od licenčnih pogojev.

V TOZD Kotli pravijo, da morajo biti še zaradi nečesa navezani na svoj razvoj in na lastno konstruiranje kotlov. Namreč v celotni Industriji EMO je bilo v njihovo TOZD vložena najmanj denarja; delajo v izredno slabih pogojih z zastarelo tehnologijo, zato

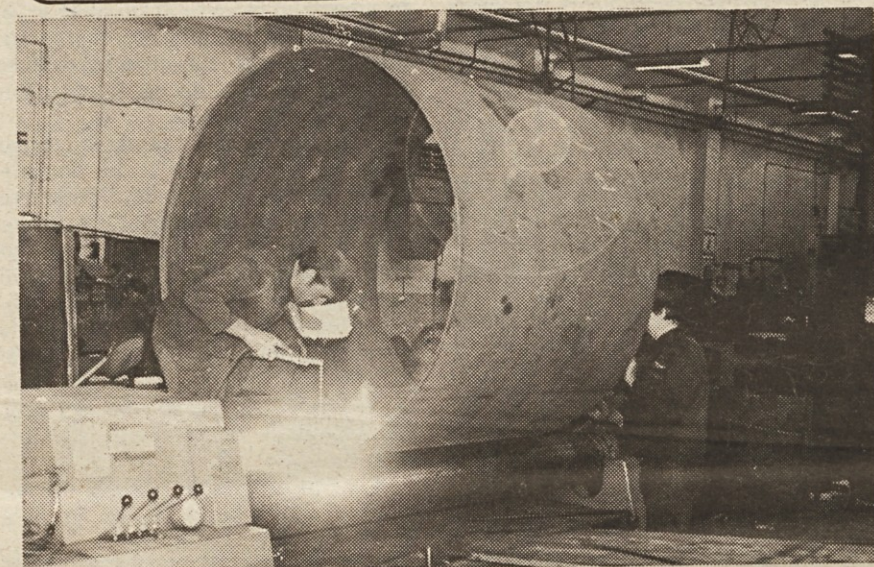

Franc Veber preizkuša vodotesnost TRIKA kotla.

TRENTNO IZDELUJEJO NASLEDNJE VRSTE KOTLOV

- kombinirani kotli za industrijsko ogrevanje. Moč od 20.000 kcal do 200.000 kcal na uro.
- specialni kotli za kurjenje z olji in plini. Namenjeni so za vgraditev v večje objekte. Moč od 200.000 kcal. do 6.000.000 kcal na uro.
- kotli Trika. Moč od 30.000 do 300.000 kcal na uro. Ti kotli so namenjeni za kurjenje s premogom. Izvedba teh kotlov je prirejena za kurjenje z jugoslovanskimi premogi.

Vse te kotle izdelujejo v toplovodni in vročevodni izvedbi. Posebno zvrst predstavljajo parni kotli za večje industrijske objekte. Pri njih ločimo izvedbi z nizkim oz. visokim pritiskom (od 0,5 atm do 16 atm).

Marjan Majcen in Leopold Jeler delata na krožilnem stroju, ki so ga dobili lani

so prepričani, da bodo le s pomočjo lastnega razvoja in z lastnimi močmi prišli na zeleno vejo.

Resnica je torej ta, da so vse kotle, ki jih izdelujejo, konstruirali sami. Prav zdaj razširjajo svoj proizvodni program, ki je bil doslej omejen na proizvodnjo kotlov do zmogljivosti 2 milijona kilo-kalorij na uro s prvim kotlom, katerega moč bo 4 milijone kcal/h. Sprva se jim je pri uresničevanju tega projekta nekoliko zataknilo, saj nimajo tako velike dvorane, v kateri bi lahko izdelovali takšne velikane, ponejbe pa so le dosegli dogovor s TOZD Radiatorji, ki jim je v svoji novi veliki dvorani začasno odstopil nekaj prostora. In tam zdaj nastaja velikanski prototip omenjenega kotla.

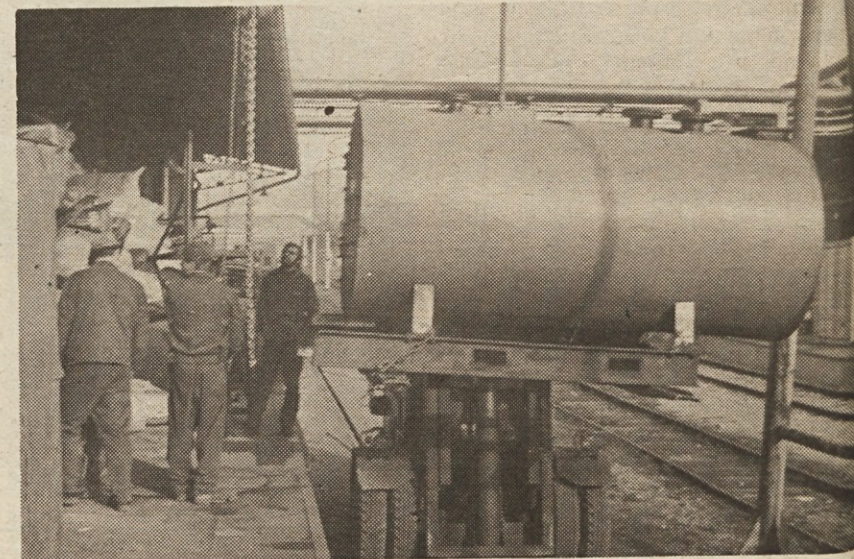
OD PREMOGA DO SONČNE ENERGIJE

V Iskrini industriji EMO poudarjajo, da mora njihov razvoj naprav za ogrevanje slediti tržnemu povpraševanju in seveda razvoju v svetu.

Razmere na trgu so se v nekaj zadnjih letih bistveno spremenile, značilno zanje pa je vedno večje zanimanje za kotle z velikimi zmogljivostmi. Vzrok temu so predvsem energetska kriza, večja ekonomičnost velikih kotlov in ne nazadnje ohranitev človekovega okolja, kajti končno le spoznavamo, da velike kotlovne enote mnogo manj onesnažijo zrak kot več manjših, nekontroliranih zasebnih peči.

Vsi ti elementi so prisilili svetovne proizvajalce naprav za gretje, da so se preusmerili tudi na izkoriščanje drugih virov energije, kot npr. sončne energije in pa energije okolice. Pri tej slednji energiji gre za uporabo tako

imenovanih toplotnih črpalk, ki prenašajo toplotno energijo iz okolice v objekt, je pa to obrnjen krožni proces kot pri hladilniku. V EMO so že izvedli več poskusov s toplotnimi črpalkami, verjetno pa bodo morali v prihodnosti zaradi omejenih možnosti (tudi finančnih) glede tega skleniti pogodbo s kakšno tujo firmo.

Takole transportirajo kotel iz delavnice v skladišče, odtod pa gre kar brž k naročniku.

Martin Babič z 10 kilogramskim klavirnim ravnam elemente za kotle na ravnam plošči.

Ze pred letom dni so v EMO pričeli preizkušati tudi sončne celice. Ponekod v svetu izkoriščajo sončno energijo že kot intenzivno, v vsakem primeru pa je izkoriščanje te energije še v povojih. Doslej so v EMO naredili že več laboratorijskih poskusov, ki so dali ugodne in spodbudne rezultate.

Jože Grosek zarisuje elemente za kotle na pločevino.

EDEN IZMED NAJBOLJŠIH V JUGOSLAVIJI

TOZD kotli se lahko pohvali, da imajo enega izmed najmodernejših laboratorijev za preizkušanje toplotnih naprav v Jugoslaviji. Opremlili so ga pred približno 10 leti. Sprva je bil namenjen le za preizkušanje kotlov, zdaj pa je dobil v njem „domovinsko pravico“ celoten toplotni program EMO.

Ta sodoben laboratorij je za raziskovalno-razvojno dejavnost temeljnih organizacij Kotli in Radiatorji izrednega pomena, zato ni čudno, da so bili gostitelji, ko je beseda nanesla na laboratorij, nekoliko bolj redkobe-sedni.

KDAJ NOVI PROSTORI?

V TOZD Kotli vidijo prihodnost le v graditvi večjih kotlovnih enot, zlasti za industrijske namene, tako velikih kotlov pa v sedanji stari dvorani mogoče izdelovati. Prepričani so, da

je bila njihova odločitev, da bodo razširili proizvodni program z velikimi kotli pravilna, to pravilno usmeritev pa naj bi potrdilo že letošnje poslovno leto.

Upajo, da bodo že letos ustvarili pogoje za graditev novih prostorov. Predvidoma bi jih gradili v podaljšku nove proizvodne dvorane, v kateri izdelujejo Emoterm radiatorje.

Nove proizvodne tovarne pa ne želijo graditi zgolj le zaradi utesnitosti starih prostorov, pač pa tudi zato, ker le-ti ne ustrezajo predpisom o varnosti pri delu, seveda pa je njihova največja želja izboljšati delovne pogoje; to pa bo mogoče doseči z razbremenitvijo sedanjih prostorov.

ZASTAREL STROJNI PARK

Z razširitvijo proizvodnega programa na večje enote bo postal obstoječi strojni park prešibek pa tudi neustrezen. V obdelavo prihajajo vedno bolj zahtevnejši in debelejši materiali.

(dalje na 7. strani)

Mladina ZP Iskra v letih

1975 in 1976

V zadnjih dneh leta 1975, ko smo vsi delali zaključke, take ali drugačne, so tudi mladi ZP ISKRA, zbrani na redni letni konferenci, pregledali svojo učinkovitost.

Konferenca je bila 25. decembra v spodnjih prostorih PPC in so se je udeležili delegati iz vseh branž, ter delegati iz Koordinacije Skupne dejavnosti.

Od vabljenih so se konference udeležili tudi predsednik skupščine ZP ISKRA Vladimir Logar, direktor organizacijskega področja Erik Vrenko in predsednik ZB ZP ISKRA Franc Križnar.

Konference pa sta se udeležili tudi delegaciji GORENJA in Elektrokovine.

Uvodni referat je prispeval predsednik KKZSMS ZP ISKRA Miloš Pavlica in med drugim povedal tudi naslednje:

V obdobju zadnjih dveh let smo bili priča zelo živahnemu družbeno-političnemu dogajanju v naši družbi. V tem obdobju so bili 7. kongres ZKS in 9. kongres ZSMS ter 10. kongres ZKJ. Tudi v ZP Iskra smo bili priča konstituiranju TOZD reorganizacijam in postopnemu samoupravnemu sporazumu o združenju v EKI Ljubljana.

Ta razgibana dogajanja na vseh ravneh so vplivala tudi na mladinsko aktivnost tako, da lahko na kratko ugotovimo kvaliteten premik v aktivnosti mladih, ki je bil storjen v zadnjih dveh letih. Če pogledamo izpolnjevanje programov, ki smo jih sprejeli na preteklih konferencah, lahko ugotovimo, da smo oba zastavljena programa v konkretnih akcijah izpolnili.

Neizpolnjeni sta ostali samo dve akciji in sicer Iskriina štafeta mladih (iz objektivnih razlogov) in projekt delavske literature za katerega pa nismo imeli finančnih sredstev. Vendar pa kljub temu uspehom ne moremo biti v celoti zadovoljni z delom mladih v ZP Iskra. Lahko ugotovimo nekatere slabosti, ki so nenehno spremljale naše delo:

- premalo vsebinskega dela
- nenehne kadrovske težave
- stalno pomanjkanje finančnih sredstev.

Če preverjamo delovanje mladih lahko ugotovimo, da smo se mladi odločili za koordinirano aktivnejše delovanje na vseh področjih, ki so življenjskega pomena za vse mlade, zaposlene v ZP Iskra. Sklepi konferenc nas zavezujejo, da bomo kreativno sodelovali v okviru samoupravnih organov, kjer bomo v procesu samoupravnega sporazumevanja skušali doseči najugodnejše pogoje za delo in življenje mladega človeka. Vendar moramo ugotoviti, da v preteklosti nismo vedno dosegli najboljših rezultatov v tem delovanju.

Seveda mladi nastopajo v sodelovanju z ostalimi družbeno-političnimi organizacijami, ki se pri svojem delu naslanjajo na bolj izkušene starejše tovariše, ki delujejo v sindikatu, ZK in ZB, poleg tega je za uspešno delovanje mladih zelo pomembna klima, ki jo ustvarjajo poslovodni organi na posameznih ravneh. Še vedno marsikje, kljub očitnemu napredku, vrednotijo mladinsko organizacijo kot tretjerazredno.

Tudi pozitivne izkušnje, ki jih imamo pri delu zadnje čase, saj marsikje edino mladinske organizacije delujejo dobro, nismo v vseh primerih prepričali starejših, da ni tako pomembnih sestankov, ki ne bi zanimali mladih. Tako na različnih ravneh na pomembnejše sestanke ne vabijo mladih, kljub temu, da so s svojo aktiv-

nostjo dokazali svoje sposobnosti poglobljati se tudi v vsebinske probleme.

Zato lahko ugotovljamo premajhno koordiniranost v delovanju družbeno-političnih organizacij. Seveda to, da niso politične organizacije tako enotno in funkcionalno organizirane, kot bi morale biti, predstavlja resno oviro v procesu samoupravnega sporazumevanja.

Rezultati takega stanja v organiziranosti DPO so razvidni tudi iz procesa samoupravnega sporazumevanja v ZP Iskra v zadnjem letu. Lahko ugotovimo, da smo uspeli sprejeti le malo samoupravnih sporazumov, ki smo jih pripravljali, kljub temu, da se zavedamo pomembnosti nekaterih za delovanje celotnega ZP Iskra.

Cemu torej tako stanje na tem področju?

Težko bi trdili, da se posamezniki na odgovornih funkcijah niso dovolj angažirali, da bi zagotovili uspešno delovanje svojih organizacij. Osebo menim, da je krivda za tako stanje v večini primerov v preveč forumskem delovanju na vseh ravneh.

Izjemna angažiranost posameznikov še ne zagotavlja tudi celovitega delovanja osnovnih celic in posameznikov v političnih organizacijah. Sprejete sklepe v različnih forumih je potrebno tudi uspešno prenašati v bazo delovanja, saj je sicer množično delovanje onemogočeno.

Tu pa se srečamo s problemom informiranja kot ključem za boljše delovanje. V ZP Iskra se sodi pohvalno, da smo v procesih samoupravnega dogovarjanja v skladu z ustavo, korak pred večino podjetij. Naše izkušnje v organiziranju so marsikomu vzgled. Vendar lahko ugotovimo, da družbeno-politične organizacije še niso dobile mesta v ZP kot jim gre. Velikokrat smo opozarjali, da je uspešno informiranje in spremljanje dogovorjenih sklepov v tako veliki organizaciji, kot je ZP Iskra, nemogoče izvajati ustreznih profesionalnih delovnih mest na ravni ZP Iskra. Če ugotovimo samo pri ZSM v ZP nam enostavna ugotovitev, da je v Iskri skoraj 10% delavcev v Sloveniji, ob tem, da so mladi teritorialno tako razdrobljeni, da je misliti, da volontersko opravljanje funkcij na tej ravni ne more biti vselej učinkovito.

Zato bomo morali letos v akcijo, da ob sprejemanju gospodarskega načrta za leto 1976 dosežemo, da se na ravni ZP sistematičizirajo ustrezna delovna mesta, na katera bodo posamezne DPO za mandatno obdobje volile svoje predstavnike.

Menim, da bomo to lahko dosegli, če bomo z ostalimi DPO enotno nastopili in dokazali že znano resnico, da je družbenopolitično delo sestavni del združenega dela, kar pa v tem trenutku vsi priznavajo.

Nato je Miloš Pavlica nadaljeval: Ena izmed značilnih težav, ki smo jih imeli v preteklem mandatnem obdobju pri delu mladine so bile stalne kadrovske težave. Lahko ugotovljamo, da je mladina še vedno kovnica kadrov za ostale družbeno-politične organizacije in samoupravne organe. Prav zaradi tega je za mladinsko delo značilna fluktuacija sposobnejših ljudi.

V obdobju zadnjih dveh let, je bilo v razne forume ZSM in ZP Iskra vključenih okrog 2000 mladih tako, da so se na vseh ravneh praktično dvakrat zamenjala vodstva.

Hkrati lahko ugotovimo, da še vedno nismo uspeli zagotoviti ustreznih vloge mladih komunistov v delovanju ZSM in bomo morali v sodelovanju z OO ZK opozarjati na naloge mladih komunistov v delu ZMS ki so jih mladim komunistom zastavili razni forumi ZKJ in ZKS.

V delegiranju v samoupravne organe smo v preteklem obdobju dveh let naredili korak naprej. Tako lahko ugotovljamo, da smo v razne samoupravne organe uspeli vključiti veliko število mladih, saj segajo številke v nekaterih TOZD od 30-70%.

Vendar se interesi mladih in njihov vpliv ne kažejo ustrezno tej udeležbi. V tem okviru nas še čakajo resne naloge, da bomo prek OO ZSM posvečali tem mladim več pozornosti in s tem dosegli, da bodo ti mladi dosledno izpolnjevali svoje naloge in dosledno izpolnjevali svojo delegatsko vlogo.

V nadaljevanju se je Miloš Pavlica dotaknil še sodelovanja mladih ZP Iskra na različnih ravneh in kritično analiziral sodelovanje mladih Iskre v okviru mladih Slovenije, EEIJ in EKI. Kljub lepim rezultatom, ki so bili doseženi, zlasti v zadnjih dveh postavkah, pa bo potrebno v prihodnje v tem delovanju posvetiti več pozornosti vsebinskemu delu.

Omembe vreden je tudi prispevek mladih pri širjenju zmogljivosti delavskega turizma v ZP Iskra, saj so mladi organizirali 3 uspešne brigade na Dugem otoku.

Svoje izvajanje je Miloš Pavlica zaključil z ugotovitvijo, da je bil v delovanju mladih ZP Iskra dosežen kvaliteten premik v aktivnosti, kljub naštetim težavam, ki so to delovanje spremljale. V kolikor pa bomo uspeli rešiti finančni problem in zagotoviti profesionalizacijo delovnih mest za ZSM v ZP Iskra pa lahko pričakujemo, da bo aktivnost mladih še močnejša in da bomo na osnovi novega programa, v katerem smo zbrali naše dosedanje izkušnje, dejansko zagotovili, da bo mladina uspela ostati v središču družbenopolitičnega dogajanja na vseh ravneh.

Po poročilu predsednika se je razvila živahna debata, v kateri so podali poročila vsi predsedniki branžnih konferenc. Splošna ugotovitev je bila, da so mladi dosegli viden napredek.

Sklepi konference

1. Konferenca sprejema poročila predsednika ter nadzornega odbora,
2. Konferenca sprejema poročila predsednikov branžnih konferenc,
3. Konferenca sprejema program dela v predloženi obliki z dopolnilom da se pozivi sodelovanje z mladimi Gorenja in Elektrokovine.
4. Konferenca sprejema predračun za leto 1976 na podlagi predloženega programa.
5. Mladi Iskre menimo, da je nujno potrebno profesionalizirati delovna mesta družbeno politične organizacije. Obseg dela v okviru DPO je tako velik, da je delovanje in informiranje onemogočeno s sedanjim načinom dela. Predlagamo, da se profesionalizira po eno delovno mesto za sindikat, zvezo komunistov in za mladino.
6. Konferenca je za naslednje mandatno obdobje izvolila naslednje organe:
predsednik KK ZSMS ZP Iskra Miloš Pavlica
sekretar KK ZSMS ZP Iskra Marina Glavan
nadzorni odbor - predsednik Marjan Černe
član Jože Orel
član Marjan Spolenak

Tudi predstavniki branž so poudarili, da sta bila bistvena ovira za delo-pomanjkanje finančnih sredstev in pa reorganizacija.

V razpravo se je vključila tudi Zvezdana Kompare, vodja marksističnega krožka, ki je poudarila pomen marksističnega izobraževanja in na kratko opisala način delovanja marksističnega krožka.

V razpravo o programu se je tvorno vključil tudi Vladimir Logar, predsednik skupščine ZP Iskra, ki je pozitivno ocenil dosedanje delovanje mladine ter pohvalil novo sprejeti program. Posebno je pohvalil razpravo, ki

Delovno predsedstvo konference ZSMS ZP Iskra.

je bila zelo kritična in zrela glede na probleme, ki jih imajo mladi v TOZD pri delu v ZSM in pa glede na delovanje TOZD kjer ti mladinci delajo.

Posebno pozornost je pri oceni programa posvetil inovacijski dejavnosti ter marksističnemu krožku.

Erik Vrenko, direktor organizacijskega področja je v svojem izvajanju na konferenci poudaril pomen vključevanja mladih v proces samoupravnega planiranja.

V razpravi je sodeloval tudi Franc Križnar, predsednik ZB ZP Iskra ter

poudaril pomen delovanja mladih ter zagotovil vso podporo mladim.

Konferenco so pozdravili tudi delegati iz Gorenja iz Velenja in delegati iz Elektrokovine Maribor. V svojih izvajanjih so ocenili dosedanje sodelovanje kot zelo pozitivno in opozorili na še večje povezovanje in iskanje skupnih interesov.

Ob zaključku tega poročila lahko z gotovostjo trdimo, da je konferenca pokazala pozitivno usmerjenost mladih ter izpolnila pričakovanja.

Marina Glavan

Predlog programa dela KK ZSMS

1. Enotno delovanje vseh družbeno-političnih organizacij.
2. Izobraževanje
 - seminarji KK ZSMS ZP ISKRA
 - marksistični krožek
3. Šport in kultura
 - srečanje mladih SOZD EKI
 - kviz mladih ZP ISKRA
 - šport in kulturne dejavnosti v okviru sindikata.
4. Sodelovanje mladih v SOZD EKI Ljubljana.
5. Sodelovanje mladih v okviru elektro-elektronske industrije Jugoslavije.
6. Mladinske delovne akcije
 - brigade ZP ISKRA
 - brigada EEIJ
 - udeležba na ostalih delovnih akcijah
7. Informiranje
 - obveščanje prek glasila ISKRA
 - obveščanje prek ostalih glasil
 - neposredno obveščanje delegatov
 - izdaja priročnika za delovanje OO ZSMS.
8. Kadrovska politika
 - kadrovanje mladinskih delegatov v ostale DPO in samoupravne organe
 - kadrovanje na vseh nivojih organiziranosti ZSMS
 - vključevanje mladih v ZK
9. Organiziranost študentov ZP ISKRA
 - vključevanje v mladinsko delo ZP
 - počitniška praksa
 - klub mladih inovatorjev
10. Koordinacija dela med OO ZSMS.
11. Koordinacija dela z občinskimi konferencami in republiško konferenco.

1. Mladi združeni v koordinacijsko konferenco ZP ISKRA bomo aktivno sodelovali z vsemi družbenopolitičnimi organizacijami v ZP ISKRA. Kot osnovo vsebinskega dela mladih v letu 1976 sprejemamo program dela

nosti ter skupne interne banke. Z doslednim prizadevanjem na izvajanju programa ZK SOZD EKI se bomo mladi najuspešneje vključili v stabilizacijsko prizadevanje družbe kot celote.

V sodelovanju s sindikatom bomo mladi skušali opredeliti socialni položaj mladih predvsem v pogledu stanovnjaške problematike, politike delitve osebnega dohodka in politike izobraževanja.

V sodelovanju z zvezo borcev si bomo mladi prizadevali za ohranitev tradicij NOB s sodelovanjem na komemorativnih akcijah, prirejanjem pohodov po znanih partizanskih poteh, srečanjih z borci in aktivnim vključevanjem v SLO.

2. Za zagotavljanje akcijskih sposobnosti mladih, ki delujejo v okviru OZSMS ZP Iskra, bomo mladi prirejali različne oblike dela.

Poleg različnih oblik izobraževanja, ki jih organizirajo občinske konference ZSM in posamezne OO ZSMS v ZP ISKRA, bomo organizirali dva seminarja na temo problematika v ZP ISKRA (predvidena za januar in oktober 1976).

Posebna oblika intenzivnejšega izobraževanja mladih je marksistični krožek ZP. V okviru tega krožka se bodo združevali mladi, ki so zainteresirani za kreativno spoznavanje moderne marksistične misli. Marksistični krožek naj bi pripravljali tudi izhodišča za ideološko-politično izobraževanje mladih v OO ZSMS in pomagal s sugestijami pri organiziranju seminarjev in izbiranju literature za izobraževanje mladih.

3. Za spoznavanje mladih ZP

(dalje na 6. strani)

Mladi člani ZSMS na svoji decembrski konferenci.

Kaj pa ti misliš o stabilizaciji?

V Antenah na Vrhniki smo povprašali nekaj delavcev, kaj mislijo, kje so še skrite rezerve in rešitve v notranji in zunanji tržni situaciji, ki je posledica recesije v svetu.

SELJAK SIMON, elektrotehnik, predsednik DS: V naši tovarni bi v teh zaostrenih pogojih nujno morali uvesti kontrolo kvalitete. Tako bi precej zmanjšali izmet, ki ga ni tako malo ob proizvodnji polizdelkov. S tem bi tudi zmanjšali reklamacije na minimum, kar bi spet pocenilo proizvodnjo in pokrilo stroške poostre kontrole. Druga rešitev pa je povečanje prodaje. Jasno, da nas zelo bremeni trimesečna zaloga in veže prepotrebna sredstva. Možnosti prodaje še zdaleč niso izčrpane. Saj dobivamo pisma iz Makedonije, Kosmeta in Vojvodine, v katerih se trgovci zanimajo za naše izdelke, pa jim niso pri roki. Seveda pa smo marsikaj že ukrenili. Tako stro-

Simon Seljak.

PREDLOG PROGRAMA DELA KK ZSMS ZP ISKRA

(nadaljevanje s 5. strani)

ISKRA in SOZD EKI bomo v letu 1976 organizirali tradicionalno srečanje mladih ISKRA-GORENJE (predvideno v septembru) ter kviza mladih ZP, ki ju bo organizirala mladina IC in Elektromehanike iz Kranja - predvideno v februarju in maju.

Poleg navedenih se bomo aktivno udeleževali akcij, ki jih organizira sindikat ZP ISKRA, kakor: dan ISKRE, zimske in letne športne igre, pohod Iskrašev ipd. Hkrati pa moramo zagotoviti ustrezno udeležbo mladih tudi pri delu planinskega društva, šahovskega kluba in kluba likovnikov Iskre. Možnosti kulturno-sportnega sodelovanja se nakazujejo tudi z bazenskim sodelovanjem OO ZSMS, v okviru katerih je možno organizirati usmerjene abonmajske aranžmaje za mlade, kulturna in športna srečanja.

4. Po letu in pol odkar smo združeni v SOZD EKI Ljubljana smo mladi uspeli vzpostaviti samo kulturno-sportne stike. Skupna komisija za sodelovanje mladih EKI bo do marca 1976 pripravila poslovnik in program sodelovanja v okviru sveta koordinacijskih konferenc SOZD EKI Ljubljana, s čimer bomo dobili realno osnovo za kreativno delovanje mladih v SOZD na vseh področjih.

Dileme, ki so se v preteklosti pojavljale okrog načina poslovnega organiziranja SOZD EKI so bile resna ovira za vzpostavitev trdne osnove sodelovanja med mladimi ZP Iskra in Gorenje. Menimo, da so te dileme okrog poslovne organiziranosti rešene s programom ZK SOZD ZKI, s čimer smo dobili dobro osnovo za izdelavo skupnega programa dela, ki naj bi upošteval izkušnje pri delu mladih obeh ZP in prenašanju izkušenj pri delu ZK SOZD EKI Ljubljana.

5. Mladi ZP Iskra sodelujemo v okviru elektro in elektronske industrije Jugoslavije že 9 let. Dosedanje sodelovanje bomo ohranili z udeležbo na majskem srečanju, ki bo letos v Banja Luki. Na tem srečanju bomo mladi skušali dati svoj prispevek v sodelovanju TOZD elektro in elektronske industrije Jugoslavije s tem, da bomo preverili možnosti sodelovanja naših TOZD v procesu delitve programov, skupnega nastopanja na trgu, skupni organiziranosti servisne dejavnosti itd.

V avgustu 1976 se bomo udeležili mladinske brigade EEIJ, ki bo na Kozari v okviru brigad Bratstva i jedinstva.

Poleg navedenih akcij bomo v letu 1976 poskušali najti tudi druge oblike sodelovanja med TOZD predvsem pri tistih z istim proizvodnimi programi.

6. Mladinske delovne akcije dobivajo v zadnjih letih spet mesto, ki jim gre po pomembnosti. Z uspehi smo mladi dokazali družbeno koristnost mladinskih delovnih akcij, ki imajo poleg ekonomskega tudi družbenopolitični pomen, saj postajajo v veliki meri šola aktivnih mladincev.

V letu 1976 se bomo mladi udeležili tako internih, kot tudi zveznih akcij. Kot prispevek k izgradnji zmogljivosti delavskega turizma v ZP Iskra, bomo mladi ZP v obdobju april-maj 76 organizirali delovno akcijo za ureditev kampa na Dugem otoku. V av-

gustu se bomo udeležili zvezne delovne akcije na Kozari, poleg tega pa bomo zagotovili udeležbo na ostalih delovnih akcijah v občinskih merilih.

7. Temeljito informiranje vseh članov ZSMS je življenjskega pomena za delovanje mladine v ZP Iskra. Ustrezno temu spoznanju se bomo prizadevali okrepiti informiranost članstva ZSMS in ostalih zaposlenih v ZP Iskra o svojem delu, prek glasila „Iskra“ in internih glasil ozd in TOZD.

Poleg tega je najučinkovitejše neposredno osebno informiranje.

Zato se bomo vsi mladi prizadevali, da bodo vsi mladinski delegati, ki delujejo v različnih organih, dosledno opravljali svoje informacijske naloge, saj bomo le tako resnično zagotavljali uveljavljanje interesov mladih na vseh ravneh.

V letu 1976 bomo mladi ZP izdali priročnik za delovanje OO ZSMS, v katerem bomo skušali zbrati dosežke izkušnje, ki jih imamo pri delu v različnih OO ZSMS ZP Iskra. V priročniku bodo poleg naših akcij in možnosti za delo, zbrana tudi navodila za vodenje sestankov, organizacijo seminarjev itd. Za izdajo tega priročnika je zadolžen sekretariat KK ZSMS ZP ISKRA.

8. V letu 1976 bomo posvetili večjo pozornost kadrovski politiki na vseh ravneh delovanja ZSMS, saj se zavedamo, da bomo samo z uspešno kadrovsko politiko uspeli dejansko zagotoviti uveljavljanje interesov mladih na vseh ravneh odločanja. Večjo pozornost bomo posvetili kadrovanju mladih v okviru mladinske organizacije, saj bomo le z izbiro odgovornih mladincev uspeli ohraniti kontinuiteto našega delovanja ter z izbiro odgovornih mladincev, sposobnih za odgovorne funkcije v ZSMS, zagotovili dovolj svežih idej, da ne bomo izgubili že priznane revolucionarnosti.

Posebno odgovorno moramo vključevati mlade v ZK, pri čemer moramo od mladih komunistov dosledno zahtevati, da se v skladu s sklepi vodstev ZK prvenstveno vključijo v delo ZSMS.

9. V letu 1976 bomo večjo pozornost posvetili vključevanju naših študentov v mladinsko delo. Zavedamo se, da bomo samo s tem zagotovili našim bodočim sodelavcem lažjo vključitev v proces dela po končanem študiju.

Zato moramo težiti k bolj usmerjenemu vključevanju študentov v delo v času obveznih počitniških praks. Posebno obliko delovanja kreativnejših mladincev pa naj bi imel klub mladih inovatorjev, ki je bil v preteklosti že zastavljen, a žal je bilo njegovo delo opuščeno na pol poti.

10. Tudi v prihodnjem letu bomo nadaljevali s prakso obiskov po aktivih, kjer je mladinsko delo stagniralo. Obiski po takih aktivih so se v preteklosti pokazali kot uspešen pripomoček za poživitev dela, posebno pa so bili uspešni tam, kjer v TOZD niso bile še ustanovljene OO ZSMS.

11. Letos bomo več pozornosti posvetili koordiniranju dela z občinskimi konferencami in republiško konferenco. Menimo, da republiški konferenci ne more biti vseeno, kako je organizirano in kako deluje skoraj 10% mladih delavcev Slovenije. Zato si bomo v prihodnjem letu prizadevali, da bomo v okviru konference mladih delavcev pri RK ZSMS z občinskimi konferencami, na katerih območju se nahajajo naše OO ZSMS, koordinirali programe dela s ciljem, da dosežemo najučinkovitejše delo vseh OO ZSMS.

kovni sodelavec spremlja naše trgovske potnike in pouči prodajalce, katere antene in drugi izdelki so zanje oziroma za njihovo področje najprimernejši, funkcioniranje izdelkov in njihovo kvaliteto.

Mislim pa, da bi domači proizvajalci reprovromateriala morali imeti bolj konstantne cene svojih izdelkov, da se ne bi več zgodilo, kar se nam je lani, da so se nam tekom leta dvakrat podražili aluminijevi polfabrikati, mi pa smo lahko le po več letih prvič dvignili ceno.

KNASV ALBINA, delavka: Predvsem bi morali v roke dobiti boljše material, potem bi delo hitreje šlo in delali bi najkvalitetnejše izdelke. Samo z dvigom kvalitete bi že mnogo prihranili. Strokovni ljudje pa naj še izboljšajo tehnologijo dela, tako bomo dosegli večji delovni efekt in njemu primeren finančni učinek.

Albina Knasv.

JANEZ KASTELIC, dipl. ing., vodja tehničnega sektorja: Za dose-

stabilizacije je več načinov. Prvi je gotovo dvig kvalitete in produktivnosti ob istih ali celo manjših stroških. Druga rešitev je višji faktor obračanja sredstev, ki bi rešilo naše gospodarstvo kar kronične nelikvidnosti. V našem primeru pa je trenutno nujna povečana agresivnost prodaje, strokovna raziskava trga in stabilnost cen reprovromateriala in energije. Važen faktor v svetovnem gospodarstvu pa je politika investiranja. Nujno bo preusmeriti tok investicij iz investiranja

Janez Kastelic.

osebne na skupno porabo. Trg je prenasičen z artikli za široko potrošnjo, še zdaleč pa niso rešeni tehnični problemi skupnega pomena, zanje pa je še vedno premalo zanimanja in premalo vlaganja. Tu je dela na pretek, to je hvaležno področje za gospodarstvenike v svetovnem merilu.

Predvsem pa ne smemo pozabiti na plodno sodelovanje med znanstvenimi institucijami in industrijo. Tu bi ne smelo biti razkoraka. Znanost in

Silvester Igl.

industrija lahko samo v sodelovanju rešita vrsto problemov. Seveda pa morajo biti usluge znanstvenih ustanov tudi finančno dosegljive porabniku - to je industriji.

IGL SILVESTER, oddelkovodja: Za stabilizacijo našega gospodarstva je predvsem potreben čim popolnejši izkoristek delovnega časa. Delati naj bi razen odmora ves čas učinkovito. Zato bi bilo treba še popolnejše organizacije in samodiscipline. To ne mislim le za čas in Iskro, ampak za vso državo. Druga stvar, ki mi prihaja ob tem na misel pa je boljše izkoriščanje surovin in polizdelkov. Ne bi smeli podcenjevati domačih materialov, ki so čisto zelo kvalitetni. Seveda pa osebni odnos do dela igra še vedno veliko vlogo. Škarta bi moralo biti manj. To pa lahko dosežemo le z dobrim in kritičnim odnosom do lastnega dela in materijalnih dobrin, ki nam grede vsak dan skozi roke.

Kakovost zagotavlja trajen uspeh na tržišču!

Bogdan Žontar že dolga leta dela na področju kakovosti. Obiskali smo ga v Elektromehaniki, kjer ima delovno mesto. Sicer pa je vodja oddelka za razvoj tehnologije in organizacije Industrije telekomunikacij v Področju za kakovost. Tovariš Žontar je znan po tem, da je vedno na tekočem o dogajanju doma in v svetu na področju kontrole kakovosti. Zato so strokovno utemeljene misli kar vrele iz njega na naša vprašanja.

Bogdan Žontar.

Kaj zahtevajo standardi kvalitete v svetu?

Kar smo dolgo poznali kot merila za kvaliteten izdelek, tako standardi in priporočila svetovnih organizacij, na primer IEC, CCITT, nemške VDE, GOST iz SZ in naših JUS, danes ne zadostujejo več. Poudarki so predvsem še druge. Različne življenjske prilike, ekonomska situacija in predvsem tehnični napredek v zadnjih desetletjih so potisnili v osrednje tudi nove in nekoč neznanne kriterije kvalitete. Taki faktorji so, posebno v zadnjem času, ostra situacija, pomanjkanje surovin, pomanjkanje energije in onesnaževanje okolja. Ker so nekdanji kriteriji funkcionalnosti izdelka potisnjeni v senco, je treba prilagoditi kakovost novim žgočim potrebam človeštva. Pomembno postaja, da so ob proizvodnji porabi čim manj surovin, energije in da se ob tem čimmanj onesnaži okolje. Tako je zaželeno, da se da izdelek, ko odsluži svojemu namenu

zopet porabiti kot surovina, ali da se enostavno uniči. Tak primer so moderni plastični izdelki, ki v železarnah postanejo surovina za nove izdelke. Novih tehničnih zahtev ni veliko, kriteriji pa so zaostreni zaradi ostre konkurence na svetovnem tržišču.

Kaj pa pri nas doma!

Tudi na domačem tržišču so se še vedno poostri kriteriji glede na kakovost. Saj je izbira velika, zahtevnost kupca vse večja, tržišče pa postaja vse bolj nasičeno in zato lahko prodre le kvaliteten izdelek. Poleg tega se svetovno tržišče administrativno čisto zapira in zato je domači trg čedalje zanimivejši.

Na drugi strani pa se na domačem (dalje na strani 7)

„ISKRA“

Industrija za avtomatiko, n. sub. o. - Tovarna industrijske opreme TIC Lesce, Alpska c. 98, n. sub. o., Ljubljana, Savska cesta 3.

Komisija za imenovanje vodilnih delovnih mest

razpisuje delovni mesti:

1. VODJE sektorja tehnične priprave
2. VODJE proizvodno-gospodarskega sektorja

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod 1.: - da ima visoko ali višjo šolsko izobrazbo strojne smeri s 5-letnimi delovnimi izkušnjami v stroki
- da ima moralnoetične in družbenopolitične vrline
 - da ima organizacijske sposobnosti
 - da je pripravljen prevzeti obvezo za uresničevanje ciljev in nalog, ki jih zahteva dejavnost delovnega mesta
- pod 2.: - da ima visoko ali višjo izobrazbo strojne ali organizacijske smeri s 5-letnimi delovnimi izkušnjami v stroki
- da ima moralnoetične in družbenopolitične vrline
 - da ima organizacijske sposobnosti
 - da je pripravljen prevzeti obvezo za uresničevanje ciljev in nalog, ki jih zahteva dejavnost delovnega mesta.

Kandidati naj ponudbe z dokazili pošljejo na naslov:

Razpisna komisija za imenovanje vodilnih delavcev ISKRA - Tovarna industrijske opreme TIO Lesce, Alpska cesta 98, v 15 dneh od dneva objave.

Hkrati objavlja Odbor za medsebojna razmerja delovna mesta za:

1. VODJO tehnološke priprave dela
2. strokovnega sodelavca za študij časa in investicije
3. ekspediterja

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod 1.: - da ima visoko izobrazbo strojne stroke z 2-letnimi delovnimi izkušnjami
- da ima višjo izobrazbo strojne stroke s 5-letnimi delovnimi izkušnjami
 - da ima srednjo strokovno izobrazbo z 8-letnimi delovnimi izkušnjami
- pod 2.: - da ima visoko izobrazbo strojne stroke s 5-letnimi delovnimi izkušnjami
- da ima srednjo izobrazbo strojne stroke z 8-letnimi delovnimi izkušnjami
- pod 3.: - visokokvalificirani delavec z 1-letnimi delovnimi izkušnjami.
- Prijave pošljite v 15 dneh od dneva objave na naslov: ISKRA - Tovarna industrijske opreme TIO Lesce, Alpska cesta 98.

OBISKALI SMO INDUSTRIJO EMO CELJE. TOZD TOVARNA KOTLOV

(nadaljevanje s 4. strani)

zahteve po tehnološki disciplini so vedno večje in bo treba temu ustrezno dopolniti in izpopolniti tudi strojni park.

Kot rečeno, je bilo med nedavno sanacijo celjskega EMO vložena v TOZD Kotli manj denarja kot v druge temeljne organizacije, kljub temu pa so le dobili nekaj novih strojev in naprav, kot npr. krožilni stroj, stroj za upogibanje pločevine, stroj za kroženje profilov, stroj za izsekovanje, več varilnih naprav itd. Ob nakupu so imeli pred očmi predvsem dolgoročno investicije, zato bodo lahko nove stroje v celoti izkoristili šele takrat, ko bodo uresničili pogoje, pod katerimi je bila sanacija zamišljena.

DOBER SERVIS

Ko so ustanavljali službo so se dobro zavedali, da je ta služba predpogoj za normalno delo celotnega kolektiva. Delo te službe je hkrati tesno povezano s samim proizvodnim procesom, saj se ta ne sme končati takrat, ko kotel odpeljejo iz tovarniških prostorov, ampak takrat, ko ga vgradijo v objekt. Naloge serviserjev so razumljivo tudi spremljanje delovanja kotla in seveda morebitna popravila.

OBVESTILO IZREDNIM ŠTUDENTOM FAKULTETE ZA ELEKTROTEHNIKO

Vpis v drugi semester izrednega višješolskega študija za člane ZP Iskra v Ljubljani, bo od 9. do 13. februarja 1976 v študentski pisarni Fakultete za elektrotehniko v Ljubljani.

Tajnik komisije:
dr. Franc BRATKOVIČ

KVALITETA JAMČI ZA TRAJEN USPEH NA TRŽIŠČU!

(nadaljevanje s 6. strani)

tržišču srečujemo s problemom kvalitete že ob nabavi repromateriala. Često so težave s polizdelki, ki nimajo zahtevane kakovosti. Tako ugotavljamo nihanje kvalitete in zato se projektant težko zanese na domač repromaterial. Često je problematična embalaža, ki ne zagotavlja varnega prevoza. Zato je treba še kako pozoriti na zdravilno daljnovidnost naših voditeljev, industrijo opozarjajo na vlaganje v energetiko in bazično industrijo, ki bo solidna baza za domač repromaterial.

Gotovo so tudi na tem področju spodsrljaji?

Seveda jih ne manjka. Pogosto smo v časovni stiski. Zlasti v teh neugodnih gospodarskih razmerah, ko večkrat „pulimo“ posle iz rok naročnikov, oziroma zaradi pomanjkanja naročil jemljemo tudi naročila, ki predvidevajo za pripravo dela izredno kratke roke. Ta naglica pa potem botruje nizki kvalitetni ravni, saj za strokovnjaka in izvajalca to pomeni živčno napetost in dirko s časom. Ob tem imamo zaenkrat še dovolj prostora za razvoj, zlasti smo skušali ob izvozni problematiki temeljito obdelati urbana tržišča in specifične zahteve celih regij. Srečujemo se z zakoreninjenostjo v tradiciji, zahtevami po eleganci in z zahtevami po poslovni solidnosti.

saj na tržišču pričakujejo od nas vrhunske izdelke.

Se srečujete poleg zahtev kupcev tudi z njihovimi kapricami?

Gotovo je tudi tega precej. Tu delajo čisto zmedo nelojalni trgovci, ki v isti mah ponujajo dobro in slabo robo. Ti zidajo na nevednosti, ko kupec ne ve, da za isto vrednost dobi boljše izdelke, čeprav v enostavnejši embalaži. „Kaprice“ se kažejo že pri kupcih, ki ne poznajo globlje funkcionalnosti izdelka. Zahtevajo le lep obliko in nizko ceno. Tu pa bi bilo treba še več vzgoje potrošnika: po pogovoru: „Nisem tako bogat, da bi lahko poceni kupoval.“ Na tem področju pa smo v Iskri storili že z nekaj raziskavami tržišča, zlasti smo skušali ob izvozni problematiki temeljito obdelati urbana tržišča in specifične zahteve celih regij. Srečujemo se z zakoreninjenostjo v tradiciji, zahtevami po eleganci in z zahtevami po poslovni solidnosti.

Bi nam povedali za konec še kaj o integralni metodi?

Integralna metoda ne pomeni po domače nič drugega, kakor: „zagotoviti kakovost.“ Tu gre za celovit pristop h kakovosti. Nezdostno je namreč kontrolirati le izdelek na koncu traku. Kakovost mora zagotoviti! Pri načrtovanju v razvoju, pri konstrukciji ali če hočete od nabave repromateriala, ki mora imeti ustrezne lastnosti, do celotne priprave proizvodnje, proizvodnje, prodajno mrežo in servisne službe. Šele tak celovit pristop v vsej dobi nastajanja in uporabe bo lahko zagotovil zadovoljstvo kupcev in s tem dober glas, „ki seže v deveto vas.“ Torej naj bi bila tu tudi na tem področju povdarjena vloga konstrukcije, tehnologov in komerciala. V okviru TOZD potrebuje TK merilnico, ki hibe takoj raziče in strokovno predlaga. Za vse to je potrebno opremiti kontrolo z aparaturami, oči in kljunasto merilo so že podlaga opreme, ki jih potrebuje in strokovno podkovan kader, ki bi delovanje strokovno vpeljal in vodil. Tu ne smemo godrnjati nad navidezno rastjo režije, ki to sploh ni. Ceneje je namreč izdelek doma temeljito preveriti, kakor ga potem popravljati, doživljati reklamacije in predvsem izgubiti dober glas, in s tem trg. Na tem področju ni improvizacij! O kakovosti začnemo govoriti takrat, ko so osnovne potrebe pokrite. Te pa so danes na tržišču že in zato kvaliteta in poslovna solidnost jamčijo uspešno prodajo.

KF

Pozanimali smo se tudi, kako tu rešujejo stanovanjsko problematiko in bili prijetno presenečeni: lani je n. pr. dobilo stanovanja v bloku, ki ga je zgradila Industrija EMO, 10 delavcev iz TOZD Kotli, prav toliko pa jih je dobilo posojila za dokončanje zasebne gradnje.

V TOZD Kotli zdaj nestrpno pričakujejo dograditev samskega doma, ki ga gradi celjska stanovanjska skupnost. V tem domu je Industrija EMO kupila okoli 30 postelj.

Sindikata je lani omogočil dvema članoma brezplačno letovanje na Dugem otoku, oz. v Crikvenici, dva pa sta letovala po polovični ceni v Crikvenici.

Večina delavcev iz TOZD Kotli letuje po svoje, želja OO sindikata pa je, da bi jih čimveč letovalo v počitniških domovih in kampih Iskre in EMO, saj so te zmogljivosti dosti cenejše kot druge komercialne turistične. Edini problem pri tem je premajhna zmogljivost naših domov in kampov.

Beseda je nanesla tudi na športno in rekreativno dejavnost. Mnogi sodelavci so poudarili, da se bo ta dejavnost v TOZD Kotli in tudi celotni Industriji EMO okrepila, saj so pred nedavnim končno le odprli mesto referenta za šport in rekreacijo.

Družbeno-politične organizacije v TOZD Kotli – posvečajo veliko pozornost tudi izobraževanju delavcev. Prav zdaj poteka tečaj za varilce. Večkrat organizirajo tečaje za voznike vilicarjev, nekajkrat pa so že pripravili predavanja, na katerih so kadri iz razvojnega oddelka govorili zainteresiranim delavcem o poteku proizvodnje in kotlovni tehnologiji.

V okviru OZD imajo od časa do časa tudi tečaje o splošnem ljudskem odporu ter tečaje iz varstva pri delu.

GOSPODARJENJE TOZD KOTLI

Lansko poslovno leto so v TOZD Kotli zaključili s pozitivnim rezultatom. Imeli so obilico dela, saj je bilo povpraševanje po njihovih izdelkih večje kot proizvodnja, čeprav se jim je spomladi in poleti nabralo nekaj zaloga.

Za leto načrtujejo okoli 15 odstotno povečanje proizvodnje. Prepričani so, da bodo načrt uresničili ter s tem dokazali, da je njihova poslovna usmeritev (veliki kotli) pravilna. To bi jim tudi omogočilo, da bi končno le začeli graditi novo proizvodno dvorano.

Prihodnost in možnost za napredek vidijo v TOZD Kotli tudi v tem, da bi celotna toplotna tehnika iz EMO enotno nastopala na trgu, zato so že zdaj marketinški del prodaje kotlov in radiatorjev združili v enotno prodajo.

LD

Prvi ex libris Ivana Razborška.

Magda Kloar dela v kontroli lijačnega zvočnika v obratu v tiskarni gori.

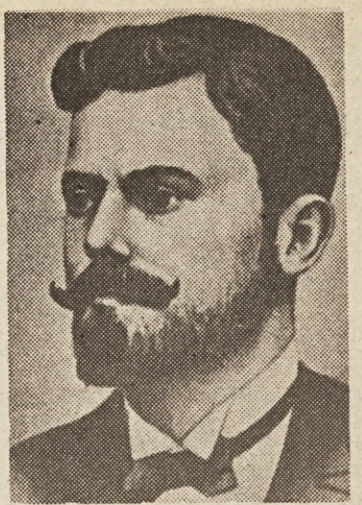
OB OBLETNICI ROJSTVA DRAGOTINA KETTEJE

Letos 19. januarja je poteklo sto let od rojstva najstarejšega izmed štirih slovenskih modernistov – pesnika Dragotina Ketteje. Njegova zibelka je stekla 19. januarja 1876 na Premu.

Kratka življenjska pot mu je bila odmerjena, saj ga je zaradi jetike, katero si je nakopal kot vojak v Trstu, neizprosna smrt pahnila v grob že, ko je imel komaj trindvajset let.

Dragotin Kette je kljub kratkemu življenju dal slovenskemu narodu bogato kulturno dediščino, saj zlasti njegove ljubljanske pesmi, vzpodbujene iz neuslišane pesnikove ljubezni iz časa, ko je bival v Novem mestu, sodijo v sam vrh slovenske lirike.

Pel je včasih melanholično, včasih spet vedro in šegavo, vendar pa vselej možato, ne-

uklonljivo tako, kot je bila neuklonljiva njegova narava tudi v najtežjih dneh njegove kratke življenjske poti.

Najbodo te skopevrstice vsaj kanček spomina na slovenskega pesnika, ki mu je prezgodnja smrt preprečila, da bi slovenskemu narodu izpel vso svojo pesniško dušo. —C—

Ex libris — hobby in umetnost

Na ustanovnem občnem zboru likovnega društva ZP Iskra 19. 9. 1975, je bilo sklenjeno, da bodo osnovali sekcijo ex libris, ki bo skupaj z društvom „Exlibris Sloveniae“ gojila in razvijala to zvrst umetnosti. Različni materiali in tehnologije danes dajo likovniku ogromne možnosti udeleževanja in izživljanja – kar našemu delovnemu človeku v tem življenjskem tempu in skomercializiranjem življenju nudi možnost sprostitve in rehabilitacije ter – kar je najbolj važno, koristno izrabo prostega časa.

Nekateri mislijo, da je exlibris samo dokaz lastništva, ali nekak predmet zbirateljske strasti, kot so znamke, predmeti pohištva, kozarci, orožje in podobna. Exlibris je lahko tudi to, predvsem pa je drobna umetnina izraz umetniške ustvarjalnosti, odraz časa in umetniških tokov in zahtev ter osebna izkaznica človeka, ki ga je naredil, ali naročil. Ne moremo zanikati, da ta miniatura grafika, če je dovolj dovršena, ni nič manj vredna od svoje velike sestre. Zato ni čudno, da se več ljudi zanima za to drobno grafiko in posega za tem intimnim drobnim, a zato vseeno izraznim in oblikovno bogatim listkom, posebno zato, ker niso tako dragi kot serije znamk, stare slike, različni okrasni predmeti in podobno.

Danes po vsem svetu raste število prijateljev in zbiralcev drobne grafike. V Ljubljani je bilo 18. 7. 1967 l. osnovano prvo in dosedaj edino tako društvo v Jugoslaviji, društvo „Exlibris Sloveniae“, ki ima danes 380 članov. To društvo združuje najrazličnejše strokovnjake, člane različnih poklicev ter umetnike. Prav to daje tej zvrsti grafike izjemne možnosti izraza in izražanja ter nevsahljiv in oblikovalni polet ustvarjalcem in razstavam, ki so izredno bogate z najrazličnejšimi likovnimi in vsebinskimi kriteriji ter izdelani v naslednjih tehnikah: lesorez, gravura v les, linorez, rez v svinec, cinkorez, rez v plastični material, jeklorez, bakrorez, jedkanica, suha igla, akvatinta, vernis manx in mezzotinto, katere lahko izdelamo v naslednjih tiskarskih tehnikah: črni kliše, avtotipija, rasterni kliše, heliogravura, fotogravura, bakrotisk, fotokopije, svetlotisk, fotografija, offset, posredni tisk, fotografija, Kloor, itd.

Ex libris prikazujejo naravopisne, lovske, planinske, športne literarne, farmacevtske, zdravniške, politične, tehnične, umetniške in ostale motive ter zajemajo heraldične, zgodovinsko-

retrospektivne zapise, ali se povečajo samo enemu avtorju, osebi, eni šoli, ki je tipična za časovno obdobje. Skratka ni meje možnosti in načinov izražanja, kar daje vzpodbudo z ene strani ustvarjalcem in organizatorjem razstav, z druge strani pa omogoča nadaljnje širjenje interesov za to lepo umetnost in za to plemenito zbirateljstvo.

Društva „Ex libris“ redno prirejajo tudi svoje kongrese. Tako je leta 1961 bil kongres v Leipzigu, 1962 v Parizu, 1966 v Hamburgu, 1970 v Budimpešti, 1972 v Helsingoru na Danskem in 1974 na Bledu. V tem letu bo kongres na Portugalskem, na katerega organizira društvo „Exlibris Sloveniae“ v sodelovanju z našo sekcijo – obisk. Pogoji in cene obiska bodo objavljeni naknadno. Na tem kongresu bo svoje exlibris razstavljala Ivan Razboršek.

Vse člane našega kolektiva, ki se bavijo z grafiko, ali so ljubitelji grafike, predvsem pa drobne grafike, prosimo naj to javijo na naslov: Iskra Commerce, Služba za raziskavo tržišča, Ivan Razboršek, Ljubljana, Topniška 58, ali na telefon 314-288. Kot je razvidno, ni potrebno, da se član sekcije „društva Ex libris“ likovnikov ZP Iskra aktivno ukvarja z grafiko. Prednost članstva je v tem, da je član sproti seznanjen z novicami na področju grafike in ostale likovne dejavnosti, da se lahko udeleži obiskov galerij, muzejev, knjižnic in ostalih kulturno-umetniških objektov – da sam izdeluje exlibris, da mu exlibris izdela drugi, da izmenjuje osebno, ali prek sekcije, oz. društva „Exlibris Sloveniae“ ter zbira exlibris. To se pravi, da je član sekcije „Ex libris“ lahko prav vsak član našega kolektiva, ki ima rad to zvrst umetnosti. Exlibris je lahko tudi okras našega stanovanja – ker je lep in originalen exlibris hkrati tudi umetnina. —J.R.—

ZAHVALA

Ob nenavadni smrti
dragega očeta in tasta

JANEZA LIPARJA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOZD–Napajanja Novo mesto, za sočustvovanje in podarjeno cvetje

hči Tončka in zet
Mladen Novak z družino

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta
in starega očeta

JOŽETA BENEDIČIČA

se najlepše zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem Iskre Železniki za izraze sožalja, podarjeno cvetje ter spremstvo na njegovi zadnji poti

hči Tinka Benedičič
z vnukinjo Greto

ZAHVALA

Ob nenadni smrti drage mame

NEŽE KASTELIC

se najlepše zahvaljujem sindikalni organizaciji in sodelavcem obrata II TOZD Kondenzatorji Semic za podarjene vence in spremstvo na njeni zadnji poti

sin Lojze z družino

Pokal še vedno neoddan

V soboto 17. 1. 1976 je bil v Ljubljani v stolpnici na Trgu revolucije za sedmi šahovski hitropotezni turnir za prvenstvo Iskre. Na turnirju je sodelovalo 50 šahistov in 1 šahistka iz dvanajst večjih kolektivov Iskre.

Končni vrstni red je naslednji:

1. Jože Kerec, 2.-4. Brane Deželak, Janez Kumše, Martin Brce, 5. Miha Šmid, 6. Milovan Rulić, 7. Živorad, 8.-9. Vito Šoukal, Dane Černe, 10. Sandi Černač, 11. Drago Čopić, 12. Bogdan Brezigar, 13.-14. Zlatko Jeraj, Lojze Deželah, 15.-16. Peter Tavčar, Banko Žiberna, 17. Jože Špende, 18. Jože Kerin, 19. Brane Brce, 20. Pavle Sešek, 21.-22. Karel Kmetič, Zoran Barešič, 23.-24. Mladen Baščovanović, Alojz Vehovec, 25. Janez Suhadolnik, 26. Igor Dubravski, 27.-29. Franc Šiško, Matevž Lotrič, Milan Bulić, 30.-32. Miran Novak, Pavle Jereb, Lado Anžur, 33. Metod Bolte, 34. Janez Režek, 35. Boris Kukovec, 36. Anton Šalej, 37. Martin Brce, st., 38. Marjan Planinc, 39.-40. Spasoje Kosurić, Velimir Bilbija, 41.-42. Jernej Drčar, Anton Šircelj, 43. Franc Cerar, 44.-51. Marta Oblak, Riko Piskar, Dušan Debevc, Milan Pirš, Milan Despinič, Martin Šprajc, Marjan Vraničar, Mladen Petrovič.

V tekmovalcu za pokal zmagovalcev vodijo s po dvema zmagama že trije tekmovalci: Stane Pertinač (EMO), Janez Kumše (Avtomehanika), Jože Krec (IPT). Za drugi šahovski pokal pa imajo posamezni šahisti naslednje število točk: 1. Janez

Jože Kerec (desno) je to pot zanesljivo zmagal že drugič na hitropoteznem turnirju za prvenstvo Iskre.

Kumše 95,50, Stane Pertinač 80,50, 3. Miha Šmid 76,50, 4. Brane Deželak 72,50, 5. Jože Kerec 64,50, 6. Martin Brce 49,50, itd. Torej že na naslednjem tekmovalcu v aprilu v Žužemberku bo podeljen vsaj 1 pokal, kajti propozicije določajo, kot je znano, za prvi pokal tri zmage, za drugi pa 100 točk.

Razveseljivo je dejstvo, da število tekmovalcev neprestano narašča, vendar še vedno pogrešamo šahiste iz nekaterih delovnih organizacij, pri katerih je razvito šahovsko življenje. Te organizacije so v krajih Novo mesto, Nova Gorica, Celje, Sežana, Trbovlje, itd.

Organizacija zadnjega tekmovalca je bila izvrstna. Želimo pa, da bi šahisti sami s konkretnimi predlogi izrazili svoje pripombe, da bi sistem tekmovalca še izboljšali. Zahvaljujemo se organizatorju tekmovalca Iskra Commerce predvsem za lične nagrade, s katerimi so razveselili tekmovalce.

Nasvidenje v Žužemberku! Brezigar

SPET VATERPOLO

V zimskem bazenu v Kranju se je 18. t. m. spet začelo odprto prvenstvo Kranja v vaterpolu. Kot vedno doslej se ga udeležuje tudi ekipa Iskre, Elektromehanike, nastopajo pa še ekipe: Korotan iz Ljubljane, Kamnik, Triglav-mladinci ter mestni ekipi Kranja-Škrlovc in Vodovodni stolp.

Pod vodstvom Marjana Pičulina so igralci Elektromehanike: Likozar, Naglič, Kašman, Markun, Ramovš, Marinšek, Česen, Čalič, Velikanja in Hvala v prvi tekmi premagali ekipo Škrlovc s 13 : 6.

Vsekakor fantje zaslužijo priznanje, saj so že pred leti ustanovili edinstveno vaterpolo ekipo v kaki tovarni in tudi z leti, ta športna dejavnost v kranjski Iskri ni izumrla.

Prvenstvo se bo nadaljevalo naslednje nedelje. — R. A. —

Zlasti mladi šahisti so na turnirju pokazali veliko vnemo.

Praktična nagrada tudi za edino udeleženko turnirja Marto Oblak, ki se je med 50 konkurenti dobro držala.

ISKRA COMMERCE v ZP Iskra Kranj

vabi k sodelovanju več novih sodelavcev, za potrebe:

TOZD DOMAČI TRG

PRODAJALCE za prodajo Iskrinih izdelkov v trgovini Ljubljana

Pogoji: končana šola za prodajalce — elektro smeri, eno leto prakse v stroki, odslužen vojaški rok

REFERENTA za analizo realizacije, prodaje in plačil

Pogoji: končana ekonomska srednja šola ali upravno administrativna šola, eno leto prakse, aktivno znanje strojepisja, zaželeno je znanje stenografije.

TEHNIKE SERVISNE SS za servisiranje Iskrinih izdelkov

Pogoji: končana tehniška elektro šola, šibki ali jaki tok, dve leti prakse v stroki, odslužen vojaški rok, vozniški izpit B kategorije.

SKLADIŠČNIKA GLAVNEGA za vodenje skladišča nadomestnih delov

Pogoji: končana tehniška elektro šola, šibki ali jaki tok, pet let prakse v stroki, odslužen vojaški rok,

SKLADIŠČNIKE-SAMOSTOJNE-za delo v skladišču nadomestnih delov

Pogoji: končana poklicna šola — elektro smer, zaželen je poklic za VK, tri leta prakse, odslužen vojaški rok,

BLAGAJNIKA za delo v skladišču nadomestnih delov

Pogoji: končana šola za prodajalce, tri leta prakse v stroki

ADMINISTRATORJA za delo v skladišču nadomestnih delov

Pogoji: končana dveletna administrativna šola

TOZD ZUNANJI TRG

KOMERCIALISTA SAMOSTOJNEGA VŠ

Pogoji: končana fakulteta I. stopnje ekonomske ali tehnične smeri, 3 leta prakse v stroki, aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika

REFERENTE

Pogoji: končana ekonomska srednja šola, ali tehniška elektro šola, eno leto prakse v stroki, zaželeno aktivno znanje nemškega ali angleškega ali francoskega jezika

TAJNICO SAMOSTOJNO

Pogoji: končana upravno administrativna šola ali ekonomska srednja šola, tri leta prakse, aktivno znanje strojepisja, zaželeno je tudi znanje nemškega ali angleškega jezika in stenografije

DEKLARANTE CARINSKE

Pogoji: končana ekonomska srednja šola, eno leto prakse

KNJIGOVODJO SAMOSTOJNEGA

Pogoji: končana ekonomska srednja šola ali gimnazija, dve leti prakse v stroki

ADMINISTRATORJE

Pogoji: končana dveletna administrativna šola

DS SKUPNE SLUŽBE

RAZISKOVALCA TRGA SAMOSTOJNEGA VŠ za delo na področju informatike v službi za raziskavo tržišča

Pogoji: VŠ izobrazba ekonomske smeri, aktivno znanje angleščine ter pasivno znanje še enega svetovnega jezika, štiri leta prakse v stroki,

ADMINISTRATORJA

Pogoji: končana dveletna administrativna šola
Za vsa navedena delovna mesta je obvezna trimesečna poizkusna doba. Nudimo zanimivo delo in dobre delovne pogoje. Cenjene ponudbe pošljite v 10 dneh po objavi na naslov: ISKRA COMMERCE, kadrovsko-socialna služba, Ljubljana, Topniška 58.

V šestih urah so šahisti odigrali kar lepo število partij.

Novoletna noč na Triglavu

Z Iztokom sva končala s pripravami. Vse je bilo na določenem mestu. Nato sva zapustila zakajeno silvestrsko ljubljansko ozračje ter s težo v pljučih, a lahkoto v srcu krenila na pot z avtobusom. Z nama se je vozilo še nekaj sorodnih duš. Izstopili smo v Mojstrani in se razkropili v razne smeri.

Dolina Krme je šele po dveh urah hoda po polzevo zavila v desno. V njenem zadnjem, spodnjem koncu posije sonce šele opoldne in še to le za pol ure. Pri Merčunovih, kjer so nama ljubezno postregli s toplim čajem, pravijo, da ga je vsak dan le za pet minut več. Ker je bilo zgodaj zjutraj, sva si ga morala midva še zaslužiti. Pot na Zgornjo Krmo je pomenila debele štiri ure hoje iz Mojstrane. Čas pa je hitro mineval ob mislih na skorajšnje razkošje v obliki svetlobe in toplote.

Ze sva bila pri lovski koči, ki pa je bila zaklenjena. Le okno je nekdo pred nama nasilno odprl — verjetno je prenočeval. Tu sva že občutila toploto sonca, ki nama je sijalo v hrbet. Zenice pa se še kar niso mogle privaditi hitri spremembi. Pol poti je že bilo za nama, strmina pa se je tu šele pričnala. Odvečne puloverje sva morala kmalu sleči in si ju opasati. Koraki so postajali počasnejši in premori pogostejši. Tako sva imela tudi priložnost, da se naučijeva lepote naših Julijcev. V ozadju se nama je že nasmihal mali Triglav, s katerega je bilo slišati vesele vriske obiskovalcev.

In končno so naju sprejeli znani

obrazi s prejšnjih silvestrovanj. Sredi toplo zakurjene meteorologove sobe pa je bilo to pot tudi nekaj novih obrazov, in to celo iz sosednje republike. Nekdo je privlekel na dan kitaro. Razpoloženje se je stopnjevalo od ure do ure. Iz teme sta pod noč stopila še dva planinca. Preplezala sta bila nemško smer severne triglavske stene. Malo sta se ogrela ob čaju, potem pa odšla silvestrovat na Planiko.

Mali kazalec se je že bližal deseti, ko so trije planinci zapustili kočjo z namenom, uresničiti posebno željo. Pri njihovem podvigu so jih spremljale moje misli in verjetno še koga izmed nas. Odsev njihovih luči se je čedalje bolj oddaljeval. Med vzponom na vrh je nenadoma obmoroval. Bodo uspeli? Imajo težave z ledom? Umaknil sem se spet v sobo. Iz televizorja so odmevale poslednje vesele melodije starega leta. In tedaj so se pognale kvišku živobarvne iskre. Zažarele so pod temnim nebom gosto posejanih zvezd, se v delcu sekunde spojile z njimi ter se razpršile po ramenih očaka Triglava. Meteorolog Jernej, Mihelič Tine in Ciril Svete so v družbi nemega Aljaževega stolpa naznanili novo leto. Triglav pa je doživel čast, da so se trije planinci spomnili tudi njega ter ga obsuli s svetlobo. Ostali, ki poznamo nevarnosti zimskih vzponov, pa smo lahko le stili pogum tega enkratnega nočnega pohoda novemu letu naproti.

S. Z.

Neznane privlačnosti jahalnega športa

Ni ravno veliko ljudi, ki bi bili podrobno seznanjeni s privlačnostjo in koristnostjo jahalnega športa. Ta pri nas še ni tako razširjen kot v drugih državah ter je zato tudi neprimerno dražji. Cene pa se sučejo od 60 do 100 din za jahalno uro. Pri nas so znana jahališča v Vrbnjah pri Radovljici, v Zasipu pri Bledu, Naklem pri Kranju ter na Visokem v Poljanski dolini. Zaradi malo „hudič“ cen se je

S tem v zvezi bi želel dodati, da se še vse premalo zavedamo prednosti konjskega športa predvsem v zimskem času.

Da se da z večjo udeležbo in dobro organizacijo na podobnih skupinskih izletih v prihodnosti precej zmanjšati stroške, bi želel poudariti ob koncu svojega zapisa. In še to, da želimo mladi iz TOZD Števcu vzbuditi zanimanje za ta šport tudi pri drugih članah kolektiva Elektromehanike.

Rizvan Skokič

Jahalni šport je privlačen tudi pozimi.

osnovna organizacija ZSMS TOZD Števcu že lani odločila za skupinski izlet v Poljansko dolino, ki pa nam številčno žal ni uspel. Bilo nas je le enajst. Zato pa je koristil po drugi plati: vsi, kolikor nas je bilo, smo se izredno dobro počutili na zanesljivih in lahko vodljivih konjih, ob domači hrani ter ob odlični kapljici. Vseh enajst nas je imelo priliko jahati debelo uro po prelepi pokrajini ter se naučiti zimskega sonca. To pa je v letošnji, s snegom skopi zimi, sicer redek užitek. Videli smo tudi samo en padec, pa še ta z majhnega ponija, ki ga je jahal najmlajši udeleženec. izleta.

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra, industrije za elektroniko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente, Kranj — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Bogo Mohor, v. d. odgovornega urednika Janez Šilc — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov: Ljubljana, Prešernova 27, telefon 24-905, int. 48 — Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA-DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.